

LIAUDIES BALSAS

KANADOS LIETUVIŲ SAVAITRASTIS

The PEOPLES VOICE, Lithuanian Weekly, Published by the Lithuanian Press Association, P. O. Station C. Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada

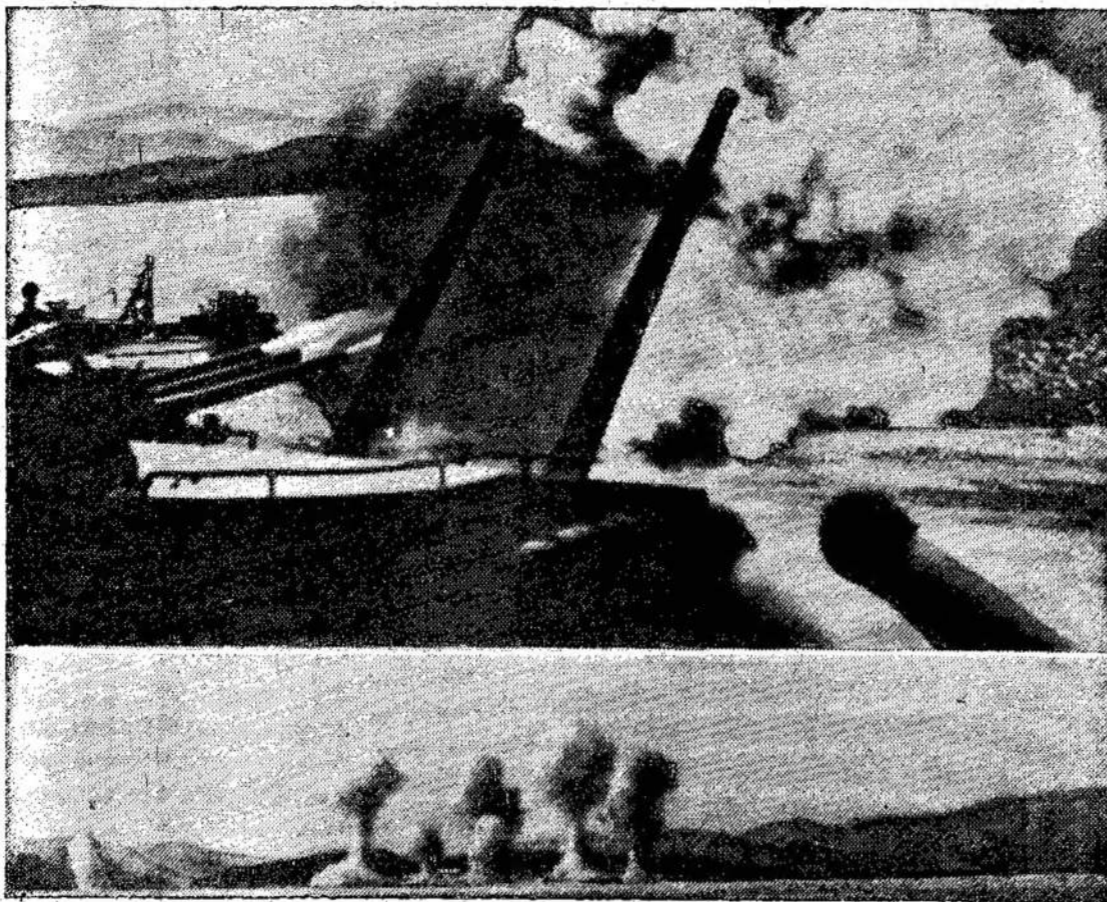
Authorized as Second Class mail, Post Office Department, Ottawa.

Kaina 10 ct

Nr. 1,125

PENKTADIENIS, KOVO (MARCH) 20, 1953, TORONTO, ONTARIO

M E T A I XXII

"Už taiką ir gerovę", veikiausiai sako amerikiečiai, šėudydami iš karo laivo Toledo kanuolių į Wonsaną, Šiaurės Korėjos miestą. Eina gandai, kad amerikiečiai rengiasi prie naujos ofensivos "taikai atsteigti" Korėjoje.

Sako Nėra Tokių Problemų, Kurias Nebūtų Galima Išrišti Taikiu Būdu

MASKVA. — Georgi Malenkovas, naujas Tarybų Sąjungos premjeras, kalbėdamas Aukščiausiosios Tarybos posėdyje, sušauktame užtvirtinimui naujos vyriausybės, kuri buvo sudaryta po Stalino mirties, pareiškė, kad nėra tokių problemų, kurių nebūtų galima išrišti taikiu būdu.

Stebėtojų tarpe buvo užsienio diplomatai, kurie pri-

Amerikiečiai Sako Jie Papirkę Lakūną

COPENHAGA. — Atrodo, kad amerikiečiai privirė kofės dėl lenko lakūno, kuris čia atskrido su MIG, ir Danijos valdžios.

Amerikiečiai pasigyrė, kad jie finansavo to lakūno pabėgimą, matomai norėdami sužinoti MIG paslaptis.

Danijos valdžia ir lakūnas ginčija amerikiečių teigimą, kad lakūnas atliko tą užpinigus. Ji sutinka gražinti orlaivį, bet atsisako siųsti atgal į Lenkiją lakūną.

Lenkija sulaukė kelis Danijos laivus, kurie buvo priversti ieškoti užuovėjos lenkų prielankoj.

sidėjo prie Tarybos narių, kurie Malenkovo pareiškimą sutiko su dideliu rankų plojimu.

G. Malenkovo kalba labai švelni, nieko nepuolanti, kaip pastebėjo užsieniniai korespondentai, ir tvirtai pabrėžianti jo vyriausybės nusistatymą sugyventi taikoje su visomis šalimis, komunistinėmis ir kapitalistinėmis, įskaitant ir Jungtines Valstijas.

Jis taipgi sakė, kad nauja valdžia laikysis politikos, paremtos ant gerbimo kitų šalių teisių, griežto vykdymo sutarčių ir kooperacijos, ir plėtimo prekybos su visomis tautomis.

Tuo pačiu sykiu jis sakė, kad Tarybų Sąjunga dės pastangas sutvirtinti savo apsigynimą, pagerinti santykius su liaudies demokratijomis ir kitomis šalimis.

Aukščiausia Taryba, atstovaujanti visas Tarybų Sąjungos respublikas, susidedanti iš viršaus 1,000 atstovų, vienbalsiai užgryrė naują valdžią ir jos planus šalies ir taikos labui.

Britanijos ambasadorius buvo pirmas atsilankyti pas V. Molotovą, naują užsienio reikalų ministrą.

Visi reikalai atrodo susi-

tvarke be mažiausio nesklaidumo. Užsienio pranašauto "karo už vietas" nebuvo ir nematyti žymių, kad jis kada nors būtų. Visa šalis dar labiau pasiryžus įgyvendinti planus, kuriems įkvėpimą davė J. Stalinas.

Masės Brazilijos Žmonių Skirsta

RIO DE JANERO. — Prezidentas Getulio Vargas pareiškė seime, kad masės Brazilijos žmonių gyvena pasibaisėtiniuose sąlygose, ypač krašto viduje.

Tokia pauėtis, sakė jis, sudaro pavojų socialiai taikai.

Jis kvietė visus seimo narius daryti viską, kad pagreitinti šalies pakėlimą.

Abejojama, tačiau, ar tas kvietimas turės kokią reikšmę. Brazilijos valdžia, kaip ir kitos kapitalistinės valdžios, visuomet persekioja žmones, kurie reikalauja geresnio gyvenimo masėms.

WASHINGTON. — Valsitybės sekretorius Dulles, sakoma, ruošiasi išmesti iš diplomatinės tarnybos George F. Kennaną.

Eisenhoweras Rengiasi Padidinti Karo Veiksmus

WASHINGTON. — Prezidentas Eisenhoweras ir jo apsigynimo viršininkai išdirbę planus naujai strategijai. Planai reikalauja sutvirtinti spaudimą prieš komunistus iš visų pusių.

Amerikiečiai nebesirsia Korėjos "policinio" karo nuo kitų kovų. Kitaip sakant, Korėjos karas bus tikta dalis bendro antikomunistinio karo, į kurį bus įkintytos Jungtinės Tautos.

Amerikiečiai duosią paramą francūzams Indo-Kinijoje, anglams Malajuose ir Burmoje Visus tuos sektorius sujungsią į vieną ilgą frontą Azijoje.

Korėjoje amerikiečiai išlavinis ir apginkluosią 20 divizijų korėjiečių ir pavesią jiems visą frontą. Amerikiečiai pasitrauksią iš tenai ir laikysią sustiprintas jėgas dėl atsargos, kad būtų galima greitai pasiūsti, jei kur atsiras skylė.

Eisenhoweras atkreipsią didesnę atyčią į partizanų lavinimą ir ginklavimą kovai prieš vietnamiečius, mala-jiečius. Sakoma, kad generolas Clark, Jungtinių Tautų komandierius Korėjoje, trojaus išvyksią į Indo-Kiniją apžiūrėti padėties tenai.

Tie šaltiniai, kurie sužinoję apie minėtus Eisenhowero planus, iš kitos pusės, tvirtina, kad Eisenhoweras neplanuoja didesės ofensyvos Korėjoje.

Išeitų, kad jo valdžia tikrai pereina prie politikos, kuri reikalauja, kad azijiečius kariautų azijiečiai. Tokios politikos reikalavo ne vienas republikonų lyderis.

Davimas laisvės kairėninkams puldinėti Kiniją geriausiai supuola su ta politika.

SAKO AMERIKIEČIAI RENGIA SI OFENSIVAI

TOKIJO. — Peipingo radio teigias, kad amerikiečiai ir jų sąjungininkai rengiasi didelei ofensyvai sausumoj ir iš jūrų.

Esą pastebėta koncentracija naujų jėgų visu frontu.

Klement Gotvald Mirė Pragoje

PRAGA. — Klement Gotvaldas, Čekoslovakijos prezidentas ir tos šalies komunistų lyderis, mirė po trumpos, bet aštrios plaučių uždegimo ligos.

Čekoslovakijos žmonės neteko didelio patrioto ir kovotojo už jų reikalus.

Jis susirgo sugrįžęs iš Stalino laidotuvių. Manoma, kad jis pagavo šaltį, o paskui plaučių uždegimą, laike laidotuvių, kurių metu Maskvoje oras buvo šaltas ir drėgnas.

Gotvaldas buvęs menkos sveikatos visą laiką.

Profesoriai Ragina Sulaikyti Mūšius

CHICAGO. — Trisdešimt šeši Chicagos universiteto profesoriai pasiuntė laišką prezidentui Eisenhowerui, kuriame jie ragina prezidentą sulaikyti mūšius Korėjoje.

Jie nurodo, kad visais klausimais susitarta, išskyrus belaisvius. Tęsimas mūšių, sako jie, ne tik sunkina išsprendimą to klausimo, bet ir sudaro pavojų trečio pasaulinio karo.

Vis daugiau ir daugiau amerikiečių reikalauja karo galo Korėjoje.

SUGRIUVO PREMJERO JOŠIDOS VALDZIA

TOKIJO. — Kadangi seimas išnešė nepasitikėjimą premjerio Jošidos valdžiai, tai Jošida paleido seimą ir paskelbė naujus rinkimus.

Prieš jį balsavo 20 Jošidos partijos narių.

Krizis kilo po to, kai Jošida išvadino socialistų seimo atstovą žioplui idijotu.

TITO PRIBUVO I LONDONĄ

LONDON. — Jugoslavijos prezidentas maršalas Tito atvyko čia karo laivu, stropiai saugomu britų karo laivų, pasitarti su Churchilliu.

Net karaliai nebuvo taip saugomi, kaip saugomas Tito.

Reakcionierių Kermošius

TORONTO. — Kovo 12 d., Massey Salėje, teko stebėti, kaip patys reakcioniškesni turčių agentai bando suburti visokį fašistinį brudą jų smoginiškai veiklai Kanadoje.

Tūlas ponas J. F. Faulkner, Toronto biznierių, kuris už tiesiog beprotišką elgesį laike Kanterburio Dekano prakalbos pora savaitių atgal buvo išprašytas iš Massey salės, po ko Toronto didlapijai per dvi savaites jį garbino kaip kovotoją prieš komunizmą, remiamas visokių reakcioniškesnių elementų, įskaitant ir p. Drew, pasisamdė tą pačią Massey Salę, kur su didlapiju visokeriopa parama pradėjo burti visokį fašistinį brudą.

Uoliausius talkininkus jis rado fašistinių dipukų tarpe. Jie sudarė ne tik publiką, bet ir kalbėtojus. Pats p. Faulkner nėra nė politikas, nė joks visuomenininkas. Nežinau koks jis biznierių, bet jo šauktame mitinge jis pasirodė kaip nervų sukrėstas ar psichiniai sergantis asmuo. Jo šaukto mitingo skelbimuose jis skelbėsi, kad kalbės ir atsakys Kanterburio Dekanui, bet laike mitingo jis nieko apie tą nekalbėjo, o visą laiką demonstravo savo pakrikimą. Apie desėtką kartų buvo pradėjęs kalbėti, bet neiškalbėjęs niekad daugiau kaip 5 minutes pasitraukdavo nuo garsiakalbio. Čia pasitraukia, čia sėdasi ant vienos kėdės, nuo jos pakilęs vėl sėdasi ant kitos; čia

porą minučių pasėdėjęs ky-la ir beveik bėgte nubėga nuo estrados; čia vėl grįžta, sėdasi, keliasi, prieina prie garsiakalbio, nuo kurio vėl greitai pasitraukia. Ant estrados buvo 12 kėdžių ir iš jų neliko nė vienos, ant kurios p. Faulkner laike to mitingo būtų nesėdėjęs.

Didžiumą mitingo kalbėtojų sudarė visoki prasikaltėliai prieš Rytinės Europos žmones, bei politiniai išmatos.

Pirmu kalbėtoju buvo jų skelbtas "buvęs komunistų agentas" J. Hladin. Jis savo ilgokoj kalboj viso labo rado vieną apkaltinimą prieš komunistus, tai kad Tarybų Sąjungoje neleistina žmogui žmogų išnaudoti, kad ten visi dirbą dėl valstybės. Bet apie savo prasikaltimus prieš Kanados žmones ir prieš jo priklausytą organizaciją, iš kurios buvo išmestas, nieko neprisiminė. Mat, tas nepatarnautų jo "kilnumui".

Vėliau kalbėjo iš Estonijos pabėgėlis, dipukas. Jis nieko naujo nepasakė, kaip ir kiti toje srityje "išmoksinti" dipukai. Padūsavęs, kaip kenkėtojas Estonijos turčiai ir visoki šalies parazitai po įsteigimo toje šalyje tarybinės santvarkos, užbaigė savo kalbą daugiau nieko nepardėjęs.

Prieš Ukrainos žmones prasikaltęs tūlas N. Prychodko pakartojo savo seną tiradą apie desėtkus milijonų Stalino "išžudytų" ir kitus "milijonus sugrūstus tų

koncentracijos stovyklose". Kaip jo raštai, taip ir kalbos pradžia prieštaravo pabaiagai.

Kunigas Dr. J. Bready bandė kritikuoti Kanterburio Dekaną, kam jis savo kalbose ginąs materializmą. Kam jis rūpinasi šio pasaulio žmonių gyvenimo pagerinimu, o ne vien pomirtiniam gyvenimui žmones ruošia. Jis, tarp kit ko, jei imti dėmesin piktžodžiavimą, tai po savo kalbos tikrai daug griekų turės atgailestauti.

Koks tai Dr. P. P. Skey buvo atsitempęs porą rusų tautybės dipukų, kaip "liudininkus" prieš komunizmą. Vienas iš tų "liudininkų" susukęs, kodėl dipukai nebėga į Tarybų Sąjungą, užbaigė savo pakrikusią kalbą beveik nieko nepasakęs. Gi "liudininkė", kuri buvo perstatyta kaip "panelė", o vėliau, reporteriams pasiskelbus jau "ponia", apgailestavo, kad "tik Hitlerio vadų žioplumas" suteikė Tarybų Sąjungai pergalę. Girdi, jei ne tas, tai į kelias dienas Tarybų Sąjungos žmonės būtų sukilę ir Hitleris būtų užėmęs visą Tarybų Sąjungą.

Rimčiausia tame mitinge pakalbėjo, tai 12 metų mergaitė, kanadietė, mokinė D. McGovern. Ji ne tik taktiškiausia išsilaikė prie garsiakalbio, brandžiausiai aptarė Kanados šalies ir žmonių gyvenimą, bet ir uždavė skaudų smūgį visiems to mitingo kalbėtojams.

Baigiantis mitingui buvo keletas klausimų, kurių dauguma dingo "tos srities ekspertų" eilėje. Pora klausimų sumaišė mitingo vadeivas ir po atsakymo prašė reporterių, kad jie juos neįvestų į bėdą. Mat viename atsakyme pripažino, kad Kanterburio Dekanas kalba su įsitikinimu, kai ptiesą, o kitu, kad Rooseveltas buvo apgaudinėjamas.

Laike mitingo viena netoli manęs sėdėjusi anglų tautybės ponitė, nepakęsdama šmeižtų prieš Kanterburio Dekaną, pusbalsiai pasakė šalia sėdėjusiam, kad nepakenčianti tokių nesąmonių ir tiek daug melų. Tuo momentu aplink ją pakilo kelios dipukų kumštys ir pasipylė grasinimai ir angliškų žargonu su slavų kalbos įmąšomis keiksmas. Aišku, tai ponitė teko apsiraminėti, o kai tik atslūgo smogiški grasinimai, ji skubiai apleido mitingą.

Pats mitingas parodė, kaip

Hazelidine Hall iš "Cockoo Clock House" primena visiems, kad velykos nelabai graima skiriama vaikui. Jai "talkininka uja" čiams.

Kas Kaip Remia Liaudies Balsą

P. Blažys, iš Otterville, Ont., važiuodamas į Montrealą, lankėsi LB raštinėje, atsinaujino prenumeratą ir laikraščio paramai paaukojo \$7.00.

K. Rimkienė, iš Baroda, Mich., prisuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo A. Drobavš \$1.50 aukų.

J. Kraus, Hart, Mich., prisuntė atnaujintą prenumeratą ir \$4.50 surinktų aukų. Aukojo: J. Kraus \$2.00; A. Višniauskas \$1.50 ir V. Blažienė \$1.00.

E. Skinulis, Hamilton, Ont., lankėsi Toronte ir pridavė nuo Sūnų ir Dukterų KLSP Draugijos 1-mos kuopos \$45.82 aukų. Taip darbščių Draugijos narių sukelta parama dėl Liaudies Balso.

A. Pletz, Radway, Alta., prisuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo savęs ir A. Petkaus po \$2.00 aukų.

Geo. Kodis, Windsor, Ont., prisuntė atnaujintą prenumeratą ir \$5.00 surinktų aukų. Aukojo: Z. Morkunas \$2.00; Geo. Kodis, V. Kirvelis ir Ch. Martin po \$1.00.

viešpataujanti išnaudoto jų klasė burią visokį laike praeito karo išblaškytą fašistinį brudą, kad ji ir čia, Kanadoje, panaudojus smogiškiems tikslams.

Nors klerikų "Tėviškės Žiburiai" garsino tą mitingą, bet lietuvių dipukų labai mažai teko pastebėti tame mitinge. Nesinori tikėti, kad mūsų tautiečiai veltųsi į fašistinius smogikų būrius, jei jau nebent kuris iš "profesijos" praštyje būtų buvęs smogikų eilėse.

P. Angus

Anna Bunkus, Newark, N. J., prisuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo M. Stelmok \$1.00 aukų.

F. Imbras, Pittsburgh, Pa., atnaujino prenumeratą ir paaukojo \$1.50.

J. Keveža, Toronto, Ont., minėdamas penkių metų sukaktį nuo savo žmonos mirties, paaukojo LB paramai \$10.00.

J. Lesevičius, Montreal, prisuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo A. Palubinsko \$1.00 aukų.

A. Galinaitis ir V. Strazevičius, torontiečiai, ir J. V. Rashkevich, Rockford, Ill., gražiai pasidarbovo prenumeratų atnaujinime.

A. Lapafa, Toronto, paaukojo \$1.00.

F. Imbrasas, Port Arthur, Ont., prisuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo A. Malecko \$2.00 aukų.

P. Gavenas, Courtland, Ont., lankėsi LB raštinėje, pridavė pluoštą atnaujintų prenumeratų, paaukojo \$5.00 ir pridavė nuo G. Ceplos aukų \$1.00.

K. Zala, Windsor, Ont., prisuntė atnaujintą prenumeratą ir nuo S. Kunsaičio \$3.00 aukų.

Patys atsinaujindami prenumeratas, paaukojo:

A. Maldeikis, Springford, Ont., \$2.00;

Londonietis, London, Ont., \$7.00.

Visiems pasidarbovusiems ir parėmusiems Liaudies Balsą, širdingai ačiū.

Administracija

15 MOTERŲ IŠ KANADOS ATSTOVAUS KANADĄ

TORONTO. — Kopenhagoj, Danijoje, šaukiamas Pasaulinis Moterų Kongresas birželio 5-12 dienomis.

Kiek jau yra žinoma Kanados Moterų Kongresui, tame moterų suvažiavime iš Kanados bus 15 delegačių. Dalis bus nuo KMK, o kitos nuo įvairių organizacijų.

Jeį Dar Neturite, Įsigykite ir Skaitykite Šias Knygas:

Lietuvių Tautos Atbudimo Pionieriai. Parašė Dr. A. Petrika apie veiklą Dr. Kudirkos, P. Višinskio, Petkevičiūtės, J. Biliūno, Žemaitės, Lazdynų Pelešos, Šatrijos Raganos. Knyga svarbi, su paveikslais. 320 puslapių. Kaina \$1.00.

UKANOS. Parašė M. Rasoda-Mizara. Apsysaka iš Amerikos lietuvių gyvenimo. 342 pusl. Kaina \$1.00.

ALIEJUS. Parašė Upton Sinclair. Tai vienas iš įdomiausių jo romanų. 800 puslapių. Kietais viršais. Kaina \$2.00.

PAVASARIO GODOS. Eilių rinkinys. Parašė vienas iš buvusių žymiausių Amerikos lietuvių poetų Stasys Jasilionis. Joje telpa apie 300 eilių bei dainų. 256 puslapių. Kaina \$1.00.

Argentina ir Ten Gyvenanti Lietuviai. Parašė R. Mizara, kuris gyveno Pietų Amerikoje. Knygoje rasite informacijų ir apie kitas Pietų Amerikos šalis. 190 puslapių. Kaina \$1.00.

Pirmoji Lietuvos Sovietų Valdžia. Parašė V. Mickevičius - Kapsukas. Knygoje aprašoma 1918-1919 metų Lietuvos žmonių kovos už laisvę. Su paveikslais. 240 puslapių. Kaina \$1.00.

Su užsakymu prašome prisiųsti ir mokėstį. Peršuntimą mes apmokame.

LLD Kanados Veikiantis Komitetas,
P.O. Sta. C, Box 1007, Toronto 3, Ont.

Lietuviška Valgykla UNION CAFE

387 SHERMAN AVE. N. HAMILTON, ONT
Šviežias Maistas. Geras Pasirinkimas Įvairių Lietuviškų Valgių. Turime Kambarių Apsistojimui.
Savininkas Ch. Pampalas
Telefonas: 46917

TARYBŲ LIETUVOJ

Liaudies Ansamblio Repertuaro Papildymas

Kas rytą Lietuvos TSR Dainų ir šokių liaudies ansamblio repetitijų salėje susirenka visi orkestro, choro ir šokių grupės nariai. Ansamblio kolektyvas atkakliai dirba savo repertuarui papildyti. Šiuo metu orkestras repetuoja jaunojo lietuvių kompozitoriaus J. Indros naują kūrinių "Kolūkietiška siuita". Choras ruošia rusų liaudies dainą "Žemyn plaukiant močiute-Volga". Į šokių grupės repertuarą įtrauktas rusų liaudies šokis "Šestera" ("Šešetas"), lietuvių kolūkietiškas valsas ir kiti.

Neseniai orkestro muzikantai gavo naujus instrumentus — chromatinės bosinės ir tenorines birbynes, kurias padirbo ansamblio meistras P. Servas ir P. Kupčikas, vadovaujant koncertmeistriui P. Samučiui. Tobulinami taip pat ir kiti lietuvių liaudies muzikos instrumentai. Pagaminti pirmieji chromatinė kanklių ir lumzdelių egzemplioriai.

Atlyginimas už Išstarnautus Metus

Per praėjusius metus Lietuvos geležinkelių darbuotojams išmokėta 12,5 milijono rublių atlyginimo už išstarnautus metus. Kauno depo mašinistams A. Blozei, Kulakauskui ir Kučinskui per metus išmokėta po 4,120 rublių. Vien šiame depe išduota daugiau kaip pusė milijono rublių atlyginimo už išstarnautus metus.

Stambios sumos už išstarnautus metus išmokėtos taip pat Vilniaus vagonų depo staliams Putauskui, Ramanauskui, šaltkalviui Rusakevičiui ir kitiems.

Dideli Pakitimai

Nebeatpažįstamai pasikeitė šiaurės Lietuvos Kelmės rajono Paliepių kolūkinio kaimo gyvenimas.

Buržuazinės Lietuvos laikais čia buvo tik pradžios mokykla, kurioje dirbo vienas mokytojas. Mažai kam iš valstiečių vaikų tada pavykdavo išeiti kad ir pradžios mokslo.

Dabar kaime yra septynmetė mokykla, kurioje aštuoni mokytojai moko 213 kolūkiečių vaikų. Čia taip pat yra gerai įrengtas klubas-skaitykla, biblioteka, kurioje yra 1,200 tomų įvairios literatūros. Kas diena

Domėjimasis Petro Cvirkos Kūryba

Tarybinių skaitytojų tarpe yra labai populiarūs įžymio rašytojo Petro Cvirkos kūriniai. Jo kūrinių, išleistų įvairiomis kalbomis, tiražas jau viršija 2 milijonus 300 tūkstančių egzempliorių. Jie išversti į rusų, ukrainiečių, baltarusių, armėnų, gruzinų, latvių, kabardiečių ir kitas kalbas.

Neseniai Kaune esantis memorialinis P. Cvirkos muziejus gavo iš Kamčatkos telegramą, kurioje sakoma, kad Beringo jūros pakrantėje, vidurinėje mokykloje, esančioje Apvaizdos užtėkio vietovėje, sudarytas P. Cvirkos vardo literatūrinis ratalis, kurio nariai — eskimai ir čukčiai — verčia P. Cvirkos kūrinius į savo tautų kalbas.

Lietuvos Kino Studijoje

Lietuvos kronikinių - dokumentinių filmų kino studija išleido į respublikos ekranus pirmuosius šiais metais kino žurnalus "Tarybų Lietuva". Žurnale Nr. 1, pavyzdžiui, pasakojama apie pasirodymą rinkimams į vietines Darbo žmonių deputatų tarybas, apie "Pergalės" turbinų gamyklos tekinimą Bronių Grigą ir kitkas.

Artimiausiu metu Lietuvos ekranuose bus demonstruojamas į lietuvių kalbą dubliuotas meninis filmas "Kompozitorius Glinka". Glinkos vaidmenį dubliuoja Stalininės premijos laureatas R. Siparis. Iš viso Lietuvos kronikinių - dokumentinių filmų kino studija šiais metais išleis 13 meninių filmų lietuvių kalba.

kyja Paliepių kaimo gyvenotojų kultūros lygis.

Ukmergės Nr. 2 mokyklos mokinės pas savo mokytoją Gražiną Rastėnienę. Lietuvoje dabar įvestas privalomas septynmetis mokslas visiems vaikams.

Rūpinimasis Daugiavaikėmis Motinomis

Vilniaus srities Varėnos rajone 780 daugiavaikių ir vienišų motinų gauna valstybines pašalpas vaikams auklėti. Vien 1951 ir 1952 metais joms buvo išmokėta daugiau kaip vienas milijonas rublių pašalpų.

Trylika vaikų auklėja "Raudonosios Vėliavos" žemės ūkio artelės kolūkietė Marė Sadreikienė. Nuo 1947 metų iki šiol valstybė jai išmokėjo 18,900 rublių pašalpų. Jai suteiktas "Motinos-širdvyrės" vardas. Daugiau kaip 400 rajono daugiavaikių motinų yra apdovanotos Tarybų Sąjungos ordinais ir medaliais.

14,5 milijono rublių per 1952 metus išmokėta daugiavaikėms ir vienišoms motinoms Kauno srityje. Šiemet bendroji valstybinių pašalpų suma dar labiau padidės.

Pirmoji Agronomų Ekonomistų Laida

Prieš penkerius metus Lietuvos Žemės ūkio akademijoje buvo įsteigtas žemės ūkio organizavimo ir ekonomikos fakultetas, kurs rengia aukštos kvalifikacijos agronomus ekonomistus. Neseniai pirmoji fakulteto studentų laida laikė paskutinio semestro egzaminus. Dauguma diplomantų išlaikė egzaminus tik labai gerais ir gerais pažymiais. Labai gerai visus egzaminus išlaikė studentai O. Petraškevičius, E. Banaitytė, Klimavičiūtė, Gabrielavičius ir eilė kitų.

Jaunieji ekonomistai jau žino, kur jie dirbs, baigę akademią. Darbininko sūnus Gabrielavičius, pavyzdžiui, toliau mokysis aspirantūroje, E. Navickas dirbs Sakių mašinų-traktorių stoties vyresniuju agronomu, Puodžiūnas, Palikauskas, Kirsnauskaitė, Bačkys ir kiti — žemės ūkio ministerijoje ir sričių žemės ūkio valdybose.

Šiuo metu jaunieji specialistai ruošia diplominius projektus. Netrukus akademijos absolventai taps didžiais kvalifikuotais žemės ūkio specialistais.

Apie Geležinkelininkų Poilsį ir Kurortus

Sausio mėnesį daugelis Lietuvos magistralės geležinkelininkų išėjosi geriausiose Tarybų šalies kurortuose. Kauno distancijos kelio apžiūrėtojas P. Kondrauskas, pavyzdžiui, praleido savo atostogas Jesentukoose. Krano mašinistas P. Korzeniauskas gydėsi viename iš kurortų, esančių netoli Odesos. Baisogalos stoties svėrėjas K. Vintys išėjosi Rygos pajūryje, Dzintarų sana-

Liaudiškose Respublikose

Korėjos Literatūra ir Menas 1952 Metais

PCHENJANAS. — Korėjos literatūros ir meno darbuotojų asociacija susumavo Korėjos Liaudies Demokratinės Respublikos rašytojų, artistų, dailininkų, kompozitorių darbo rezultatus, pasiektus 1952 metais. Praeitais metais KLDLR meno ir literatūros darbuotojai savo darbė pasiekė žymius laimėjimus. Nepaisydami sunkios karinės situacijos, nesiliaujančių Amerikos aviacijos bombardavimų, Korėjos rašytojai, artistai, kompozitoriai, dailininkai, skulptoriai sukūrė eilę puikių kūrinių, vaizduojančių didvyrišką korėjiečių tautos kovą prieš amerikinius interventus ir jų lisymaninius talkininkus.

Praeitais metais KLDLR rašytojai ir poetai sukūrė daugiau kaip 1,300 literatūrinių kūrinių. Vieną svarbiausių vietų Korėjos poetų kūriniuose užima taikos tema.

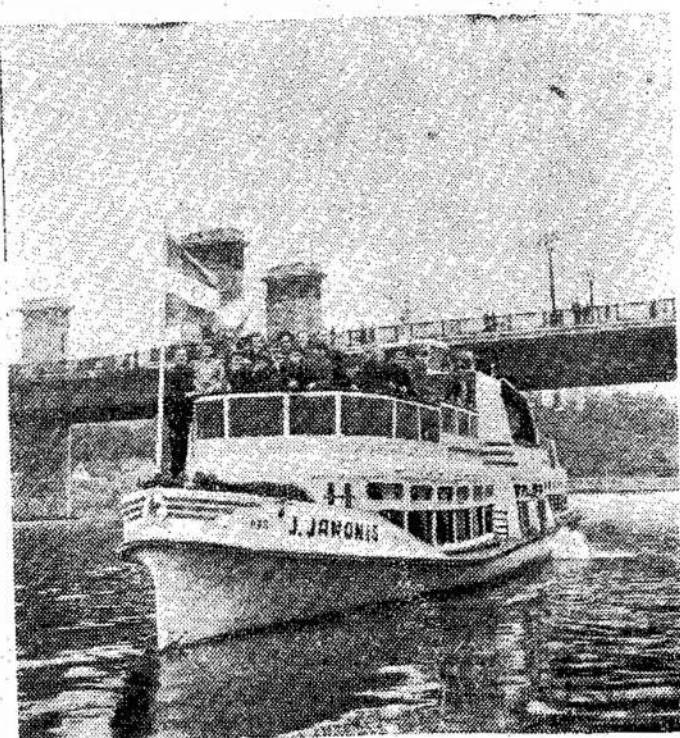
KLDLR dailininkai ir skulptoriai pernai sukūrė apie 1,800 kūrinių. Kompozitoriai parašė apie 400 dainų. Respublikos teatrai ir saviveiklos kolektyvai pastatė 60 pjesių, kurias Korėjos dramaturgai parašė 1952 metais. Praeitais metais žymius laimėjimus pasiekė jauna Korėjos kinematografija.

Miestų Statyba Lenkijoje

VARŠUVA. — Lenkijos liaudies vyriausybė skiria didelį dėmesį karo metu sugriautų miestų atstatymui, o taip pat darbininkų gyvenviečių statybai. Vien praėjusiais metais Gdanske buvo atiduota eksploatuoti 7 tūkstančiai kambarių naujai pastatytuose namuose. Pilnutinai atstatytos gatvės Długa ir Długi Targ.

Per praėjusius metus visiškai pasikeitė darbininkų rajonas Baluta ir senamiestis Lodzėje. Biaurios landynės, kur prieš karą gyveno Lodzės varguomenė, dabar sparčiai paverčiamos svarbiais rajonais. Praeitais metais čia buvo pastatyta daugiau kaip 30 didelių namų. Pasirodė naujos mokyklos, vaikų darželiai ir lopšeliai, kultūros parkai.

ELTA

Laivelis J. Janonis, kurs P. Cvirkos ir kitų žymių lietuvių vardu, pastatytų jų pagerbimui.

Liaudies Balsas

SAVAITINIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS

Prenumeratos Kaina:

Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusei metų \$1.50
Vilniuje kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

ASMENISKAI KREIPKITES: 180 CLAREMONT ST., TORONTO

Telefonas: Empire 6-4358

APIE ROMANĄ "AUDRA" IR TIM BUCK KALBĄ

Su šiuo numeriu pradėdame talpinti ilgoką romaną "Audra", parašytą plačiai visame pasaulyje žinomo rašytojo Iljos Erenburgo. Mes jį spausdiname Liaudies Balse todėl, kad šis romanas ne tik puikus pasiskaitymas, bet ir labai pamokantis, ypač visam pasauliui kalbant apie naują audrą.

Audroje jūs pamatysite, kaip jauni žmonės romanuoja, glaudžiasi vienas prie kito, svajoja apie laimingą gyvenimą, bet tuo pačiu sykiu jaučia artėjančią audrą, kuri veikiausiai suardys jų svajones, sugriauš laimę. Ta audra užėmė, išblaško mylimuosius, sugriauš jų laimę. Romane taipgi labai aiškiai matyti, kaip žmonės pergyvena tą audrą; kokie žmonės pergyvena ją didvyriškai, kovodami su žmonių priešais, gindami demokratiją ir laisvę, o kokie suklumpa, neišlaiko audros ir žūsta nuo jos smūgių nei nesužinoję, kas tikrumoje atsitiko.

Audroje taipgi matysite ir daugiau. Ypač daug sužinosite apie hitlerininkų skymus besirengiant karui.

Autorius, gyvenęs Francijoje iki pat Francijos susmukimo, labai gerai pažino Franciją ir jos žmones, kaip ir savo šalies žmones. Už tai jam buvo labai lengva atvaizduoti abiejų šalių žmonių charakterį ir jų užsilaikymą audrai užėjus.

Su šiuo numeriu taipgi pradėdame spausdinti draugo Tim Buck kalbą, pasakytą Massey Hall kovo aštunto, gedulos mitinge. Tim Buck, kalbėdamas apie velionį Staliną, nušvietė ne tik Stalino gyvenimą ir darbus, bet ir tą didį dalyką, dėl ko šiandien pasaulis toks neramus. Norėdami padėti LB skaitytojams geriau suprasti, kodėl pasaulis pergyvena tokius neramus laikus, mes jį talpinsime ištiesai ir raginame visus perskaityti atydziai. Kas geriau pažįsta gyvenimą, kas supranta visuomenės vystymosi procesą, tas ne tik pats gali geriau orientuotis, bet ir kitiems padėti. O šiais laikais tokie žmonės reikalingi.

KĄ JIE UZMIRŠTA AR NENORI ATMINTI

Visa eilė didlapių kolumnistų, rašydami prieš kairiuosius, ypač ryšy su Kanterburio prakalbomis Massey Hall, prikaišiojo Korėją. Prie jų prisidėjo veteranų lyderis. Visi jie rėkia, kad komunistai Korėjoje žudo kanadiečius, o čia jiems leidžiama skleisti propagandą už Tarybų Sąjungą. Ką gi tikrovė sako?

Paimkime pirmą vietą Korėją. Tarybų Sąjunga ir taikos judėjimas, kuriam Tarybų Sąjunga pritaria, taipgi ir visi pažangieji, pakartotinai siūlo baigti mūšius Korėjoje, o paskui derėtis dėl likusių dalykų. Šią idėją palaiko daugelis didelių unijų. Aną dieną Kvebeko katalikų darbininkų unijų lyderiai įteikė vyriausybei tokį pat siūlymą. Jie dar pažymėjo, kad mūšiais fronte nebus galima išspręsti komunizmo klausimo.

Taigi, kiek kanadiečių gyvybių būtų buvę galima sutaupti, jeigu mūšiai būtų buvę sulaukyti? Juo toliau karas tęsis, tuo daugiau žus kanadiečių. O tas nieko neišspręs.

Dabar paimkime praėjusį karą. Kiek kanadiečių žuvo kovojant su hitlerininkais? Keli dešėtkai tūkstančių. Bet kiek jų būtų žuvę, jeigu Tarybų Sąjunga nebūtų pakuojus kelių milijonų jaunų vyrų? Britanija, Amerika ir Kanada būtų turėjusios paguldyti kelis kartus daugiau, negu paguldė. Invalidais būtų užverstos visos ligoninės.

Imperialistų pastangos vėl apginkluoti Vokietiją ir Japoniją gali ir vėl išsauti atgal. Ir prieš praėjusį karą Vokietija ir Japonija triukšmavo prieš Tarybų Sąjungą, bet paskui atsisuko prieš savo draugus.

Visi faktai kalba prieš tuos rėksnius. Jie remia tokią politiką, kuri grumoją kanadiečiams nauju pavojumi būti įveltai į skerdynes, kuriose gali daug daugiau kanadiečių nukentėti.

Štai kodėl žmonės, visą tai matę, kovoja prieš juos, prieš jų pikta propagandą. Vis daugiau ir daugiau žmonių šiandien pradeda pamatyti, kad asmenyje tų rėksnių slepiasi pikti liaudies ir demokratijos priešai.

KAS NAUJO PASAULYJE

Pereitą savaitę didlapių ir radijas buvo pasigavę naują temą: čekoslovakai nušovė amerikiečių orlaivį Vakarų Vokietijoje, rusai pašovė britų orlaivį Berlyno koridoriuje. Šias naujienas didlapių paskelbė didžiausiomis raidėmis.

Ar bus šie incidentai atitinkamai išaiškinti, dabar sunku pasakyti. Galimas daiktas, kad jie pasiliks taip "neišaiškinamais", kaip ir pačios Korėjos incidentas, nors Jungtinės Tautos turi nepaskelbtų faktų, kurie parodo, kad Pietų Korėja kalta.

Tačiau jau dabar galima pasakyti, kad tie incidentai turi tam tikrą tikslą. Ir nesunku juos suprasti. Jiems priešastį duoda keli dalykai

Pirma, visuomenėje po visą pasaulį auga įsitikinimas ir ne be pamato, kad Tarybų Sąjunga nenori karo. Antra, Stalino mirtis pakėlė upą karo kurstytojų, nes jie mano, kad be Stalino bus lengviau kurstyti nesantaiką tarp Tarybų Sąjungos ir liaudies demokratijų. Trečia, jau senai matėsi reikalas surasti

kokį nors būdą pakiršinimui Francijos ir Britanijos prieš Rytus.

Karo kurstytojai suranda būdų kurstyti nesantaikos. Tokie incidentai jiems labai naudingi. Jų buvo visa eilė anksčiau. Ir dabar amerikiečiai prisipažįsta, kad jų orlaiviai buvo "off course" — iškrypę iš kelio.

Spauda ir radijas dar vis diskutuoja Tarybų Sąjungos naują valdžią. Bet kuo toliau tos diskusijos eina, tuo vis aiškiau matosi, kad nauja valdžia "O.K.", kaip tie anglai sako.

Prezidentas, maršalas Vorosilovas, yra senas bolševikas. Jis su Stalinu įkūrė Pravdą. Premjeras, G. M. Malenkovas, ne tik gabus bolševikas, bet ir geras inžinierius, karo metu vadovavęs tankų ir orlaivių industrijai, o po karo — šalies atstatymui. Jis parinktas premjeru ne dėl ko kita, kaip dėl jo sugabumo. Užsienio reikalų ministeris, V. Molotovas, senas veikėjas ir buvęs Stalino pagalbininkas. Ponas Dulles bauginasi, kad

jis labai gabus diplomatas. Žinoma, didlapiams negerai, kad neparinko kokių nors trečiajų žmonių.

Amerikiečiai turi didelę bėdą su kaišekininkais Burmoje.

Tenai buvo pabėgusių 12,000 kaišekininkų. Burma matyti leido jiems tenai būti ir puldinėti Kiniją. Bet kažkas atsitiko, kad tie kaišekininkai susipešė su burmiečiais nacionalistais.

Burma dabar reikalauja, kad tie kaišekininkai, amerikiečių globojami ir ginkluojami, būtų nuginkluoti ir išvežti. Ji ketina duoti skundą Jungtinėms Tautoms prieš Ameriką.

Vienas Jungtinių Valstijų radio komentatorius labai skundėsi, kad britų ambasadorius Maskvoje pirmas nusiskubino pas Malenkovą pasveikinti jį kaip naują šalies premjerą.

Tas komentatorius sako, kad britai pasirodo taikintojais, o ne amerikiečių sąjungininkais.

Jungtinės Tautos turi taipgi didelę problemą.

Generaliai sekretoriui Trygve Lie pašitraukus, reikia rinkti kitą, bet nėra tokio žmogaus, kuris būtų visiems priimtinas. O Saugumo Taryba gali nominuoti tik tuomet, kada penkios didžiosios narės vienbalsiai užgirta.

Amerika nominavo Carlos P. Romulo, filipinietį; Danija nominavo L. B. Pearson, kanadietį; Tarybų Sąjunga nominavo Stanislovą Skžeševskį, lenką. Taigi, net trys kandidatai.

Idomu pažymėti, kad britai ir francūzai esą linkę palaikyti Pearsoną. Amerikiečiai, kaip atrodo, kol kas nepasirengę atsisakyti nuo Romulos.

Kaip ši problema bus išrišta, tik ateitis parodys.

Jungtinės Valstijos skiria karo reikalams 79 milijonus dolerių, bet tuo pat metu milijonas amerikiečių vaikų negali lankyti mokyklų ir auga beraščiais.

Tą iškelia vašingtoniškas Toronto Daily Star korespondentas T. L. Stokes savo pranešime iš tenai.

Tai vaikai darbininkų, kurie gyvena rytiniame pakraistyje ir kiekvieni metai turi kilnotis į šiaurę ir pietus. Vasarą jie vyksta į šiaurę, o žiemą į pietus, pagal lauko darbų sezonus. Dėl nuolatinio kilnojimosi ir mažų pajamų, neturi galimybės leisti (Pabaiga ant 12 pusl.)

Stebuklų Stebuklas

V. REIMERIS

Kaip išsakyt tiesiai ir aiškiai
Man savo džiaugsmą didžiulį,
Šiandien gavau aš iš Kijevo laišką,
Laišką nuo gero bičiulio.

"Nepatikėsi, — rašo man draugas, —
Kas Ukrainoj nutiko.
Šiandien prie Dniepro girdime daug kas
Nemuno užesį tykų.

Girdime Baltiją lygiai alsuojant,
Glėbiančią gintaro krantą.
Jaučiam, kaip kvepia duona skalsioji
Jūsų kolūky per šventę.

Matom, kaip amžiais kentę vargdieniai
Džiaugiasi laisvę pajutę;
Taip, rods, ir matom linksmus šiandieną
Katrę ir Jurą Tarutį.

Viską išdėstyti — rašymo daug čia,
Betgi, manau — patikėsi:
Jūsų poezijos žodžiai lyg paukščiai
Mūsų sodybose vieši.

Skamba jie darbu, kvepia jie rožem,
Dvelkia lietuviškom rūtom.
Pats įsitikintum, jei Zaporozėn
Atsilankytum, pabūtum.

Pats pamatytumei mūsų draugystę
Didžią, prasmingą ir gražią...

Apie stebuklų stebuklą — knygą
Gorkis teisingai mums rašė.

Statūs kalnynai, ar žemumos lygios —
Ligi ašigalio pačio.
Eina per žemę lietuviškos knygos,
Žemę tarybinę, plačią,
Eina lietuviško žodžio kūrėjai.
Tautos rankas jiems kelia.
Tu, Donelaiti, dar neturėjai
Tokio nepaprasto kelio!

Aš n
talo sp
kada S
bai aps
Daba
labiau
ma "išr
O pri
koslova
Gotvalc
ja".

Skait
juokas
ve prie
Pavy
Gotvalc
riausių
sių Mas
ko, kac
ji.

Kam
buvo jo

Vien:
teigia,
dyjo.

Jeigu
teisybė
kristų
ant Be
neapke
Liau
mai vis
Slansk
žino,
planus

Tikė
tinėse
lavima
"neam
miteto
Gird
ristų".
Dau
vaują
te".

O tu
jonės,

Bet
Aną
vo, ka
aukšta
bėda t
j Malc
Ar
čiams,
nuošin
ti valę
la dar
sių?

Tok
Malen
daug.
teisint

Nev
burių
kad d
kongr
rašyto
ninin
pat g
O k
ta, ka
tuvian
O a
ti pri
apie
sijos.
Vie

Pastabos

Aš manydavau, kad kapitalo spauda tikrai pailsės, kada Stalinas mirs. Bet labai apsirikau.

Dabar, kaip atrodo, ji dar labiau vargsta, besistengdama "išrišti misterijas".

O prie to dar prisidėjo Čekoslovakijos prezidento K. Gotvaldo mirties "misterija".

Skaitant tą spaudą net juokas ima, kaip ji muša save prieštaravimais.

Pavyzdžiui, ji aiškina, kad Gotvaldas buvo vienas iš geriausių komunistų, artimiausių Maskvai, o apsisukus sako, kad Malenkovas nužudė jį.

Kam gi jį žudyti, jei jis buvo jo draugas?

Vienas Benešo šalininkų teigia, kad Gotvaldą nunuodijo.

Jeigu tame būtų bent kiek teisybės, tai kaltė už tai kristų ne ant Malenkovo, o ant Benešo šalininkų, kurie neapkętė Gotvaldo.

Liaudies priešams žudymai visai ne svetimi. Pats R. Slanskis laike teismo prisipažino, kad jie buvo sudarę planus nužudyti Gotvaldą.

Tikėsit, ar ne, bet Jungtinėse Valstijose kyla reikalavimai ir kunigus leisti per "neamerikinės veiklos" komiteto šerengą.

Girdi, ir tenai esą "komunistų".

Daugelis dvasiškių dalyvauja "komunistiniame fronte".

O tuo frontu yra, be abejonės, judėjimas už taiką.

Bet tas dar ne viskas. Aną dieną radio reportavo, kad vienas Eisenhewero aukštas valdininkas pateko į bėdą už tai, kad jis panašus į Malenkovą.

Ar neprisieis amerikiečiams, norintiems būti 100 nuošimčių ištikimais, sustoti valgyti, kad sukūsti? Ar la daryti operacijas ant nosių?

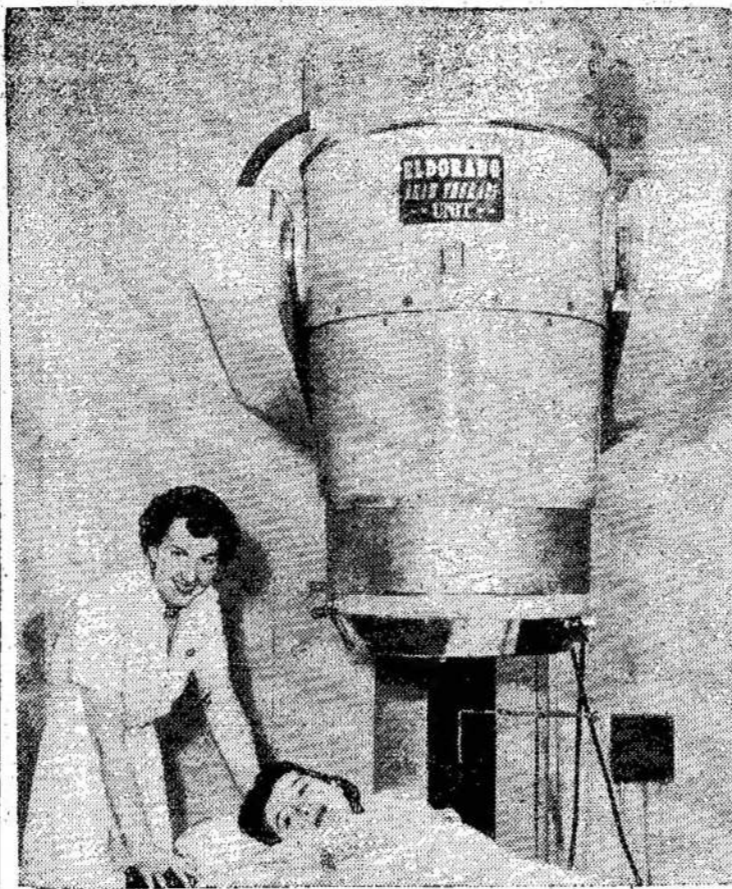
Tokių sunkių vyrų, kaip Malenkovas, Amerikoje yra daug. Jiems bus sunku išsisteisinti.

Newyorkiškis Tėvynės Žiburių bendradarbis verkia, kad dalis Jungtinių Valstijų kongresmanų, senatorių ir rašytojų, kurie remia smetonininkų judėjimą, yra tiek pat geri ir lenkų prieteliai.

O lenkai veikiausiai pyksta, kad jie tiek pat geri lietuviams.

O anie turi dar prisitaikyti prie rusų, kurie svajoja apie atstatymą senosios Rusijos.

Vienam simpatizuoja, ki-

štai kaip išrodo taip vadina-000. Ji atstoja milijonų do-
ma kobolto bomba gydymui-
lerių vertės radiumo. Kana-
de viena siunčia Britanijai.

Apie Rašytoją Vydūną

R. MIZARA

I
1953 metų vasario 20 d. Detmolde, Vakarų Vokietijos britiškoje zonoje, mirė **Vilius Storasta - Vydūnas**, sulaukęs veik 85 metų amžiaus. Jis buvo rašytojas, filosofas.

Vydūnas gimė 1868 m. kovo mėn. 22 d. Jonaičiuose, Šilutės apskrityje. Augo Piltalnės apskrityje, Mažojoje Lietuvoje.

Baigęs mokyklą su pedagogo laipsniu, tūlą laiką jis mokytojavo, o paskui pats studijavo tūluose Vokietijos universitetuose: studijavo filosofijas, tikybas, literatūrą. Mokėjo lotynų, graikų ir eilę gyvųjų kalbų.

Vydūnas buvo pramokęs ir muzikos; pats rašė kai kurioms dainoms melodijas, suorganizavo Tilžėje, kur jis kadaise buvo apsigyvenęs, Lietuvos Giedotojų Draugiją (Chorą) ir jai vadovavo.

Jis buvo vegeterionas, — nevalgė mėsos — ir nerūkė.

Vydūnas kadaise buvo gan populiarus Lietuvos studentijoje, kuri griebdavosi už jo raštų, juos skaitydavo, bet vargiai juos suprastavo, nes Vydūno raštai mistiški, ir gal būt buvo tesuprantami tik jam pačiam. Todėl jie niekad nebuvo populiarūs liaudyje, nei Lietuvoje, nei čia, Amerikoje. Iš daugelio jo raštų dramų, abejoju, ar bent pora jų kada nors mūsų krašte buvo pastatyta. O jis parašė daug. Jis mėgo rašyti; jis rašymui atidavė geriausią ir didžiausią savo gyvenimo dalį.

tas pyksta.

Vargas vistems, ar ne?

J. Y.

II
Kadangi Vydūnas, kaip germanofilas, — buržuaziniai nacionalinės vokiečių kultūros mylėtojas, su vokiečiais taip sakant suaugęs, Mažojoje Lietuvoje kilęs, — karo metu pasitraukė iš Tilžės į Vakarų Vokietiją, tai jį tam tikra spauda šiandien labai garbina. Garbina jį ypatingai Draugo kun. Prunskis, vyriausias dėl to, kad Vydūnas pastaruoju metu buvo pradėjęs tam laikraščiui rašyti, ir dėl to, kad Vydūnas "jautė gyvą ryšį su Dievybe" ir "dažnai mėgo cituoti šv. raštą".

Matyti, Vydūnas, gyvendamas savo amžiaus saulėleidyje, buvo pradėjęs išsizažėti panteistų bei teosofų filosofijos ir pakrypo į Draugo poziciją. Bet tai nėra joks nuopelnas nei mūsų tautai nei mūsų liaudžiai.

Vydūnas nebuvo joks didelis lietuvių tautos patriotas, joks uolus kovotojas už lietuvių tautos išsilaisvinimą.

Laikotarpis, kuris apėmė Vydūno gyvenimą, lietuvių tautai (ir visam pasauliui) jos istorijoje buvo patsai įdomiausias ir svarbiausias. Gimė ir brenė lietuviškoji spauda: Lietuva pergyveno dvi žiaurias vokiečių okupacijas, — per pirmąjį ir antrąjį pasaulinius karus. 1918-1919 metais Lietuvoje buvo įsikūrusi tarybinė vyriausybė, bet buržuazijai, su išlaikiniais talkininkais, pavyko ją sužlugdyti. Tuomet Lietuva buvo paskelbta nepriklausoma buržuazine respublika, kurioje siautėjo žiauri reakcija. Pagaliau Lietuvos liaudis galutinai nusi-
kratė išnaudotojais ir įsikūrė

tarybinę respubliką.

Kaip matome, per trumpą, palyginti, laikotarpį lietuvių tautą iškentėjo daug kančių ir pergyveno didžius perversmus, kol atsistojo į dabartinę savo būklę.

Buvo Lietuvoje nemaža sąjudžių ir organizacijų, tačiau Vydūnas prie jokio judėjimo aktyviai neprisidėjo. Jis, lyg sėdėdamas dramblio kaulo bokšte, "nekaltybės bokšte", esančiame kur tai dausoje, iš ten tik stebėjo, kas čia, žemėje, darosi, ir rašė apie tobulybę, žmogaus išvidinį atsimaitymą ir kitus abstrakčius dalykus.

Kristijonas Donelaitis, — taip pat Mažosios Lietuvos sūnus, rašytojas, — sukūrė, palyginti su Vydūnu, ne daug, tačiau, realistas Donelaitis buvo ir bus didžiuoju lietuvių tautos poetu dėl to, kad jis piešė vargo žmonių gyvenimą ir jų išnaudotojų nedorybes. Piešė realiai, ryškiais, visiems matomomis ir suprantamomis spalvomis.

Tiesa, čia ir ten, Vydūnas savo misterijose palietė senovės lietuvių karus, vestus prieš kryžiuočius, bet palietė atsargiai, švelniai, matyt, saugodamasis, kad šių dienų kryžiuokiškų vokiečių per daug neužgautų.

Tiesa ir tai, kad hitlerininkai vieną kartą buvo Vydūną areštavę, bet tai, atrodo, buvo kaž koks nesupratusimas, daugiau niekas. Nes pats Vydūnas tik neseniai štai ką rašė:

"Vėl giliai ir mane tai palietia, kad tūli Tilžiškiai Vokietiai, kurie gyvena Detmolde, mane pasitinka labai širdingai ir su pagerbimu. Tilžėje tūlais metais rodėsi, lyg kad Vokietiai mane smerkia, o dabar iš jų patiriu, ką nebūčiau tikėjęs. Tūli buvo net augšti valdininkai... (Draugas, š.m. sausio 31 d.).

Taigi, net tūli buvę aukšti hitlerininkai valdininkai Vydūna pasitinka "labai širdingai ir su pagerbimu"!

III
Vydūnas buvo teosofiškas filosofas.

Kas yra teosofija? Tai savotiška religija, kilusi iš Azijos. Teosofija — graikiškos kilmės žodis, lietuviškai, atsielt, reikštų: "dieviškąją išmintį", "dievišką galvoimą" ir tam panašiai. Tai, pagaliau, mistiška filosofinė pažiūra, su kurios pagalba galima esą išaiškinti antgamtinius reiškinius, surasti "tikrąją tiesą" religijose ir moksle.

Dar 1875 metais Amerikoje buvo suorganizuota Teosofinė Draugija, kuriai priklausė vidurinės klasės žmonių. Jos vyriausiu tikslu buvo: įkurti visapasaulinę žmonių broliją ir išaiškinti mistiškąsias gyvenimo paslaptis. Teosofistai savaip supranta Dievo esmą ir jie mano, jog tik jie vieni težino jo tikruo-

ŠYPSENAS

Tik 25 Centai!

Vaziavo traukiniu sena leidė. Atėjo naktis. Aptarnautojas pasirodė su pagaliais. "Kiek už juos?" paklausė sena leidė.

"Dvidešimt penki centai, madam," atsakė aptarnautojas.

"Duok man šešius".

"Šešius!"

"Krautuvėse jie neparduoda už 25 centus", paaikšino leidė.

—
Būtų Buvę Geriau Tylėti

Dirbtuvės savininkas jau tū, kad jo samdiniai rengiasi reikalauti pakelti algas. Norėdamas paakstinti juos prie greitesnio pasisakymo, jis išrašė ant sienos obalsį: "Jeigu manai ką daryti, daryk dabar".

Po kiek laiko sutikęs jį kitos įmonės savininkas paklausė, kaip veikė jo planas.

"Nesinori ir kalbėti", atsakė jis. "Kasierius tuojaus pabėgo su keturiais tūkstančiais, knygvedys išbėgo su geriausia raštininke, trys kitos pareikalavo pakelti algas, darbininkai nutarė streikuoti, o pasiuntinys įstojo į laivyną".

—
Iklampino Politikierių

Balsuotojas: — Tik vienas būdas teisėtam pinigų pasigaminimui.

Politikierius: — Ir koks gi tas būdas?

Balsuotojas: — Aha! Aš taip ir maniau, kad jūs nežinote.

sius norus ir veiksmus. Bet ir teosofijoje yra keletas šakų, sakytum, sektų. Amerikos lietuviuose šiuo metu, man rodo, Kl. Jurgelionis seka ką nors panašaus į teosofinę filosofiją, sprendžiant pagal jo vėlesnius eilėraščių pasisakymus. Teosofija yra reakcinė filosofija.

Taigi, ir teosofas Vydūnas, atitrūkęs nuo liaudies, nebūdamas materialistu, statydamas centran sąmonę, o ne materiją medžiagą, negalėjo išspręsti jokio svarbesnio nei gamtinio nei visuomeninio klausimo nei savo misteriose dramose neigi savo filosofiniuose traktatuose.

Kaip minėjau, Vydūnas mėgo daug kalbėti apie žmogaus dorybes, dorovingumą, apie jo polinkius apšvarinimą, jausmų pagilinimą, sąžinės pažadinimą, ir t.t. Bet visa tai yra abstraktūs, nuo žmonių gyvenimo atitrakti dalykai, su tikruoju gyvenimu nieko bendra neturi!

Klasinėje visuomenėje dora ir dorovingumas dvejaip suprantami: kas viešpataujantjai klasei dora, tas patik jie vieni težino jo tikruo-

(Pabaiga ant 9 pusl.)

J. Stalinas Priklauso Amžiams

(Tim Buck Pasakytą Kalba Massey Hall, Gedulos Mitinge)

Premjero J. V. Stalino mirtis yra didelis nuostolis visai žmonijai.

Po Lenino, nei vienas vardas pasaulyje nereiškė tiek daug darbo žmonėms, kaip kad Stalino vardas. Tarybų Sąjungos žmonėms jis buvo planuotojas, įkvėpėjas ir vadovas. Jis įkūnija vaizduotę skaisčios naujos visuomenės, kurią jie budavojo, ir jasmėnino kolektyvę valią, kuri padėjo jiems atsiekti stebuklų. Žuvo natūralu, kad jie minėjo jo vardą su diėle meilė.

Klasiniai susipratusiai s darbininkams visame pasaulyje, Stalinas atstovavo realizaciją senos pažengusių demokratinių mąstytojų svajonės, vyriausiai įsteigimą visuomenės, kurioje nėra žmogaus žmogumi išnaudojimo. Stalinas ištikrųjų buvo naujos santvarkos — socializmo epochos žmogus.

Žodžiai, pasakyti Frederiko Engelo prie Karolio Markso kapo, visoj pilnumoj tinka ir šiandien. "Su mirtimi šio žmogaus, neišmatuojamą nuostolį apturėjo ne tik kovingasis Europos ir Amerikos proletariatas, bet ir istorinis mokslas".

Neturinti sau lygios, Lenino ir Stalino draugystė visuomet jungs jų vardus labai glaudžiai. Stalino moto per visą jo gyvenimą buvo: "Leninas yra mūsų mokytojas ir vadovas". Kiekvieną didžiausį savo atsiekimą jis skaitė įgyvendinimu Lenino planų.

Istoriniai, tačiau, Stalino vardas nuo dabar bus neatširiamas nuo Markso, Engelo ir Lenino vardų, atradėjų ir architektų marksizmo — leninizmo mokslo.

Marksas, Engelsas ir Leninas

Marksas ir Engelsas susėkė, kad socialių santykių šaknys randasi sąlygose, kurias nustato padėtis vystymėsi materialės gamybos. Jie parodė, kad pasikeitimai socialiuose santykiuose atitinka pasikeitimui vystymėsi materialėj gamyboj. Jie taipgi parodė, kad evoliucija socialių ir politinių institucijų seka aiškia, istorinę formą ("patern"), visiškai neatskiriama nuo materialės gamybos sąlygų. Jie parodė, kad svarbiausiu kapitalizmo produktu yra moderniška darbininkų klasė, ir kad kapitalizmas, kurdamas ir organizuodamas modernišką darbo klasę "dėl savęs", transformuojasi iš laisvos kompeticijos ekonomijos į monopolinę ekonomiją.

Leninas parodė, kad kapitalizmas pasiekė to vystymosi laipsnio pirmame šio šimtmečio dešimtmetyje. Jis parodė, kad imperializmas yra aukščiausias laipsnis, iki ku-

rio gali kapitalizmas vystytis. Jis toliau parodė, kad šį išsivystymą lydi gamybos formų ir organizacijos pasikeitimai, kurie verčia ir eventualiai turi priversti padaryti pasikeitimus nuosavybės santykiuose. Leninas parodė, kad "monopolis yra perėjimas iš kapitalizmo į aukštesnę sistemą". Vienu rezultatu jo atradimų, kas liečia kokybinius pasikeitimus, kilusius išaugant imperializmui, buvo tas, kad teziai, kuriuos palaikė Marksas ir Engelsas, jog socializmas gali būti įkurtas tik tai tuomet, kada darbininkai kelių pažengusių kapitalistinių šalių perims galią vienu tarpu, jau pasenę. 1916 metais jis pasiūlė tezi, kad moderniško imperializmo sąlygose galima budavoti socializmą vienoj šalyj. Toliau, jis parodė, kad darbo klasė gali laimėti "prasilaudama" imperialistinės sistemos "silpniausioj" vietoj.

Teorija ir Veikimas

Stalinas užbaigė vystyti teoretinius Lenino sampročius. Jis visuomet spyrėsi, kad Leninas pirmas surado teorijas. Bet jis ne tik įvykdė Lenino planus, nors jis atliko tą labai puikiai.

Stalinas buvo geriausias Lenino mokinys. Jis taipgi buvo Lenino geriausias ir artimiausias kolaborantas. Jis buvo vykdytojas Lenino palikimo. Stalino genijus visiška susiliejo gyvoj leninizmo teorijos ir praktikos harmonijoje. Jis pastūmėjo leninizmą prie didelio naujo laipsnio.

Originalūs ir pamatiniai Stalino priedai prie marksistinės teorijos yra dideli. Ištikro, dvi iš jo knygų yra nepaprastai originalūs priedai prie marksizmo. Tai Leninizmo Pamatai ir Leninizmo Problemos.

Šiandien būtų sunku pilnai suprasti marksizmą — leninizmą be Stalino papildymų. Dar daugiau, tie papildymai išaiškina ne tik teoretines socialistinės konstrukcijos problemas, bet ir vystymosi kelią dėl perėjimo iš socializmo į komunizmą. Stalinas buvo įkūnijimas teorijos ir praktikos vienybės.

Meistriškas Socializmo Budavotojas

Didžioji Spalio Revoliucija buvo sprendžiamo persivertimo žmonijos istorijoje taškas. Kaip partijos sekretorius, Stalinas dalinosi su Leninu visais didžiausiais uždaviniais, įeinančiais į vadovavimą pažangiems darbininkams didžiųjų kovų metu, kurios pasiekė aukščiausio laipsnio laike perėjimo galios į tarybų rankas.

Jis dalinosi su Leninu uždaviniais vadovauti partijai ir jaunai tarybinei valstybei per visą civilinį karą. Jis buvo nariu centralinio komiteto militarinio pokomiteto, kurs buvo atsakingas už visus militarinius tarybinės valdžios veiksmus. Apart to, be reikalingo, nuolatinio taisyimo neatspėjamo Trockio svyravimo nuo nepamatoto optimizmo prie pasiūlymų daryti didžiausius pasitraukimus, Stalinas asmeniškai ėmėsi komandos kritiškais momentais įvairiuose frontuose ir pavertė kritiškas situacijas pergale keletą sykių. Stalingrado vardas yra priminimas eilės kritiškų kovų, nuo kurių darbininkų ir valstiečių respublikos likimas priklausė.

Laikė ilgus Lenino ligos po pasikėsimo ant jo gyvybės, Stalinas, kaip partijos sekretorius, nešė visą administratyvinę ir politinę vadovybės našta. Per visą tą laiką Lenino linija buvo ištikimai ir kūrybiniai vykdoma. Kuomet Leninas grįžo prie darbo, rado viską tvarkoj, lyg jis būtų sirgęs vos kelias dienas.

Sausio mėnesį, 1924 metais, Stalino kalba ryšy su Lenino mirtimi faktinai buvo iškilmingas jo paties ir partijos pasižadėjimas: "Mes prisiekiamo tau, drauge Lenine, kad mes išpildysime tavo įsakymą su pagyrimu!" Visas Stalino gyvenimas po to buvo pildymas to pasižadėjimo.

Kaip buvo minėta aukščiau, Lenino analizė imperializmo atvedė jį prie suformulavimo tezio, kad socializmas gali būti įsteigtas vienoj šalyj. Nekuriuose iš vėlesnių savo darbų, kaip kad "Apie Kooperaciją", "Daiktiniai Mokesčiai", "Didžioji Inicjatyva" ir t.t., jis pabrėžė savo tezi ir nurodė bendrą kelią, kuriuo reikia eiti norint tai įgyvendinti.

Bet tezis nebuvo pilnai išaiškintas ir priimtas teoretiniai Leniniui gyvenant. Dešinio sparno socialdemokratų, įskaitant žymiuosius socialdemokratijos vadus Vakarų Europoj, atmetė Lenino tezius. Jie nūdavė, kad jie atmeta juos remdama si Markso stačiatikybc. Faktas, tačiau, buvo tas, kad tų tezių atmetimas buvo naudinga priedanga paslėpimui jų išdavigos kooperacijos su imperialistinėmis valdžiomis kaip prieš Rusijos revoliuciją, taip prieš darbininkų klasę jų pačių šalyse.

Taipgi ir jaunoje tarybinėje respublikoje, net vadovaujančiuose komunistų partijos rateliuose, buvo įtakingų žmonių, kurie taipgi bauginosi milžiniškų uždavinių bu-

Nigerijiečiai studentai Londone stebi londoniečių prisirengimą prie karūnacijos savo karalienės Elizabetos. Išrodo, kad jų nevilioja londoniečių gyvenimas, kadangi jie ne tik apsirengę savais drabužiais, bet ir vaiką nešioja taip, kaip įprasta Nigerijoje.

publikoj, o vietoj to koncentruotis ant "perkėlimo revoliucijos į Vakarus".

davoti socializmą savo pačioj šalyj, kuri, atskyrus Lenkiją ir Baltijos provincijas, buvo be didesnių industrijų.

Būtų didelė klaida nedakainuoti visuomenės įtakos, kurią turėjo tie "Opozicijos" spoksmenai. Trockis, Zinovjevas, Kamenevas ir kiti buvo plačiai žinomi. Jų vadovaujančios pozicijos Komunistų Internacionale įgalino juos išgarsinti savo pažūras gana plačiai. Nebuvo įtarimo tuo laiku, kad jie buvo apmokami užsienio vyriausybių. Tas biauirus faktas buvo išskeltas tik po dešimties metų.

Neturėdami pasitikėji m o darbo klase, bijodami valstiečių ir tautų, kurios carizmo buvo persekiojamos, tie žmonės kovojo už tokią politiką, kuri reikalavo, kad tarybinė valstybė ir toliau būtų priklausoma nuo industriųjų Vakarų. Jie kovojo už tokią valstybinę politiką, kuri būtų palikusi tarybinę valstybę dalimi kapitalistinės ekonominės sistemos. Jie bandė priėngti savo išdavystę pagalba gudrios demagogijos. Trockis kalbėjo ir rašė apie tariamą "negalimumą nesiskaityti su darbo produktyvumo įstatymu". Besigirdamas revoliuciniu atsakymu, jis siūlė atidėti bent kokį bandymą statyti didelio masto socialistinę industriją darbininkų ir valstiečių res-

publikoj, o vietoj to koncentruotis ant "perkėlimo revoliucijos į Vakarus".

(Bus daugiau)

WASHINGTON. — lordas Ismay, NATO generalinis sekretorius sako, kad Rusijos sunkioji industrija labai smarkiai plečiasi. Vakarų perviršis, sako, vis labiau mažėja.

Jeį Norite Pirkti ar Parduoti

Namus, Apartmentus, Hotelius ar kitokius Biznius, mes mielai suteiksime sąžiningą patarnavimą

Pardavimui turime didelį pasirinkimą

Prašome Kreiptis:

JOHN BARGAS

(Lietuvis)

Atstovauju

A. HOLLOWCHAK REAL ESTATE

855 College St. Tel. LO. 7152

218 KEELE ST. Tel. LY. 8767

Montrealo Žinios

Siūlo Atidaryti Kelią Per Kalną

Palengvinimui mieste važiutės, planavimo departemento direktorius Aime Cousineau pereiną savaitę miesto tarybai pasiūlė, kad būtų praplatintas ir atidarytas važinėjimui su automobiliais gatvėkario kelias, kuris eina per Mount Royal kalną. Jei būtų šis kelias pravestas, jis tiesioginiai surištų Park ir Mount Royal avenues su Cote des Neiges gatve.

Tuo tarpu jokio tarimo taryba tuo klausimu nedarė.

Gaisrininkų Sunkvežimis Susumušė su Gatvėkariu

Ant kampo Masson gatvės ir 11-tos avenue, Rosemonte, gaisrininkų kopėtinis sunkvežimis susumušė su gatvėkariu ir įstrigo į du pastatytus automobilius ir sunkvežimį. To pasekmė, trys gaisrininkai, moteris sėdėjusi pastatytam automobiliuje ir vienuolika keleivių gatvėkaryje sužeisti. Kai kuriuos iš jų reikėjo net į ligoninę vežti suteikimui medikalės pagalbos.

Nubaustas už Nelegalų Dantų Gydymą

Jean B. Cote, 5428 — 18th

Ave., Rosemount, buvo patrauktas teisman už praktikuojimą dantisto nelegaliai. Kaltininkas teisme pripažino, kad jis apsilenkė su dantistų reguliacijomis, gamindamas dirbtinus dantis, nebūdama atitinkamai užregistruotas kaip dantistas. Teismo už tai nubaustas \$1,000, arba tris mėnesius kalėjimo.

6 Jaunuoliai Sumušė, Apiplėšė Taksininką

Šeši jaunuoliai kovo 7 d. 4 val. ryte mieste susistabė taksį ir liepė parvežti juos "namo", ant Favard gatvės, Point St. Charles. Parvežti, paprašė taksimeną užvesti juos per lėną, kad jie "galėtų pamažu įstoti". Įvažiavus į lėną, jaunuoliai puolė ant vairuotojo, smarkiai sumušė jį, atėmė \$17, išlipę išdraskė visas motoro vietas ir pabėgo.

Supuoiamai, taksimenas irgi yra Point St. Charles gyventojas, 1128 Ropery St. General ligoninėje jam suteikta medicinos pagalba, o kaltininkai ieškomi.

Perspėjimas Motoristams

Royal Automobile Club išleido laišką, kuriuo perspėja

visus automobilių ir sunkvežimių vairuotojus Kvebeko provincijoje, kad saugotųsi ir prisilaikytų nustatyto greičio, ypačingai tuo atžvilgiu, kad tik 34 miestai ir 132 miesteliai provincijoje turi teisę nustatyti taisyklės reguliavimui važiuotės greičio. Kiti neturi teisės nustatyti taisyklių ir motoristai patys turi orientuotis.

Penkios kitos "specialės taisyklės": nevažiuoti greitai, nors ir kietu vieškeliu, kur nėra šonais atitinkamos užtvaros; nevažiuoti daugiau kaip 50 mylių į valandą vieškeliu, kuris turi tokią užtvarą; nevažiuoti daugiau kaip 40 mylių į valandą greičiu kalnuotu vieškeliu arba akmeniniu keliu; nevažiuoti daugiau kaip 20 mylių į valandą greičiu pro mokyklas, gelžkelių kryžkeles, komercinius distriktus ir ant užsiskimimų; ir ne daugiau kaip 30 mylių į valandą greičiu per miestelius ir tirščiau apgyventus kaimus.

Išteisintas už Policininko Sumušimą

Canadian Vickers Ltd., įmonės darbininkas Paul Lafambrose, kuris laike streiko, pereinų metų rugsėjo 9 d. sumušė pasižymėjusį streiklaužių šalininką, anti-subversinės skvašos policijos viršininko padėjėją John Boyczum; kovo mėn. 13 d. perėjo Court of Queen's Bench teismą. Teisme prieš džiūrę kaltinamasis aiškinosi, kad minėtas policininkas, kaip de dektivas, buvo civiliuose drabužiuose ir jis jį mušdamas nežinojo, kad jis yra policininkas, tai viena; o antra, sakė jis, mušė jį už tai, kad policininkas jį užpuolė ir jis tai padarė save gindamas.

Džiūrė pasitarusi 20 minučių atrado Lafambrose nekaltu ir teismas jį išteisino. Byla tęsėsi dvi dienas. Kaltinimą vedė advokatas Henri Masson-Loranger, o kaltinamąjį gynė advokatas Alexandre Chevalier.

Serga

Petras Girnius sunkiai susirgęs. Ligonis randasi Hotel Dieu ligoninėje. O Kazys Milevičius, iš New Glasgow, aplaikė vidurių operaciją St. Jerom ligoninėje.

Taipgi susirgusi Filamena Nakiene, kuri turėjo šauktis gydytojo pagalbos. Serga ir J. Harrison ir Vl. Škūda. Šie trys ligoniai gydosi namie.

DENVER, Co. — Politinių raganių medžiotojai sako, kad Colorado universiteto aštuoni profesoriai yra neištikimi, "subversyvūs".

Per tyrinėjimo šerengą buvo pervaryta penkiolika

profesorių. Tik septyni pripažinti tinkamais profesoriauti.

Inkvizitorių nuosprendis sukėlė pasipiktinimą studentuose.

Parduodam Namus

PAROPINAM UGNIES, VAGYSTĖS, AUTOMOBILIŲ, STIKLO ir t.t. APDRAUDĄ
PARDUODAM LAISNUOTUS TAVERNUS, GROSSERNES, MĖSINES, ICE CREAM PARDUOTUVES IR KITUS BIZNIUS

Naujus 2 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Naujus 4 Flatų Duplexus — Visi Moderniški
Taipgi

Turime Keletą 2, 4, 6 Flatų Namus,
Pastatytus 5-10 Metų Atgal

Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai

REED'S REAL ESTATE

4834 VERDUN AVE., VERDUN

Tel. YORk 5558; sekmadieniais ir vakarais po 8.30: TRENmore 1678.

Mr. Russell O. Bennett, Manager
(Reed's Renting Service Reg'd)

Jei Jums Reikalingas Elektrinis Darbas, Saukite

Virball Electric, Reg'd

Lietuvis Elektros Kontraktorius

Darbas Garantotas — Greitas Patarnavimas
Visokios rūšies elektros įtaisymas, bei pataisymas
Laikau pardavimui visokius elektrinius reikmenis
Savininkas: Stasys Virbalas, Tel. DO. 3655

816 Jean Talon, W.

Montreal

NAMŲ DEKORAVIMO KONTRAKTORIUS

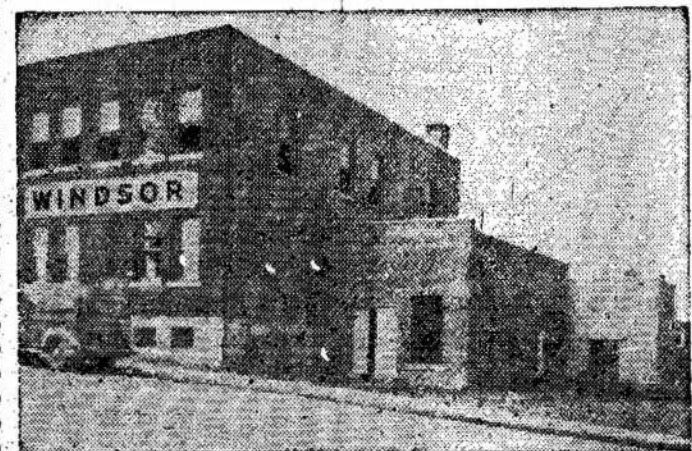
Otto Ramanauskas

2520 Hochelaga St. Montreal Tel.: FA. 6474

Maliavojam, popieruojam, išlyginam grindis ir dekoruojam naujus ir senus namus.

WINDSOR

Dry Cleaners & Dyers Co. Ltd.

Windsor yra viena iš vėliausių ir moderniškiausių Dry Cleaning šapų Montreale. Greitas patarnavimas.

20 Metų Patyrimas Garantuoja Darbą

Savininkai:

A. Kersys, P. Petrusis, P. Kersulis, A. Greibus

1205 Church Ave. TRENmore 6679

VERDUN, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį Metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje

Specialistas Vidaus Ligų, Akušerijos ir Venerinių Ligų

3537 PARK AVE. - Montreal - Tel. HA. 7623

Valandos: Nuo 3 iki 9 val. po pietų

VICTORIA CLEANERS & DYERS CO.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS. MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED. CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY. FUR AND GARMENT STORAGE.

2832 ALLARD TR. 1135

Valome, dažome ir sutaisme vyriškus ir moteriškus drabužius. Pagerinam (Drex) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.

Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas patarnavimas. Darbas garantuotas.

Dėl informacijų prašome telefonuoti TRENmore 1135

Telefona Atsako Lietuvai

Savininkai:

Matulaitis, G. Kriaučiūnas, A. Majauskas

Eidan
kau lai
norėjau
galvi.
"Jurg
tą hot
Kurpė,
kaimyn
nutvėrė
"Kad
Kurpe",
"Jeig
tai aš u
einam į
"Ar tu
"Tu ž
bai gera
vim pas
didelę n
traukda
link, lir
Ieinai
Dvokia
net nos
pilna. V
ra sėdy
sisėdęs,
teliu ju
"Na,
pasakyt
gėsdam
Kurpė
tas val
ponu va
didelėj
"Ar į
galėčiau
savo na
"Nue
estate,
nes jie
atsakat
"Tas
noriu p
siai".
"Kas
laimė iš
"Tai
"Ko
"Stal
"Tai
no mir
vėl kla
"Kad
pranti
tai?"
"Ka
laikraš
pe?"
"Lab
greitai
"Jeig
rai raš
ti nam
"Nor
skubiai
tuva".
"I L
stebės.
nesenia
grįžtun
ten tau
rą ir p
tremtų
"Tai
Stalina
ciabar,
nužudė
vė tarj
Rusijos
vaduos
kartu
kuisva.
su sme
giasi, n
"Bet
dašių i

bai malonu. Iški žmogų, ūz poeziją. o sunku at- ponas Vla- turis ateiti susirinksią rs meno da- a epocha. . . siąs laimin- susipažinti vo šeima. geriau vie- . . . Juk mūsų jungininkės. as — pusiau ancūzas, tai prancūzas, Jis vadinasi nepaprastų us. Jiš aplie- prieš revo- perniukas, o ena. Gaila, a Paryžiuje. aštuonerius usais, ir nie- kitais nesi- s Petrenka pas mane, voj: ponas kė, kad jis kyrimą. Aš tuokit man — tatai tik ji. . . e buvo vie- ių vadina- aus" atstoe- ne" mažai iau Lansje nepraleis- atro prem- vernisažo. ir jo na- vadinami panašūs i — negrų ski pistole- apkrautos no. Lansje ruošdavo šviesoj; jo o ir siurre- soriali, net s. Lansje kaimo gy- tačiau kai- podžiavo — žiburių, bi- vėrė aštuo- ramų, bet Morilo labai o ji "dviko- . . . kuklaus, avusio pro- ar būdamas i Paryžių tėvas norė- ones. Mori- hnikos mo- gaudavo į- svalaikį pa- . . . Jis įsigijo g plačiais gės kakla- davo kaklą Už pinigų, uris rūpino- obu, jis iš- r paskutinį s" žurnalo be jo poe- tas straips- isto, ilgai- biu medvil- . . . Morisas tačiau bu- santykiiai

baigdavosi eilėrašciais arba atsitikiniais bučiniais.

Puotoje pas tūlą poniją Le- for, apšauktą mecenate, jis susipažino su pramonininko Rošo dukterim. Marselinos regalima buvo pavadinti gražuole, tačiau ji viliojo ne paprastumo, savotiškumo žavesiu. Ji niekino savo tėvo pažįstamus, gimines, savo vienmetes už pinigų garbini- mą; atsiskyrusi ji gyveno sa- vo įsivaizduotame pasaulyje. Lansje patraukė ją savo nors negilia, bet nuoširdžia fanta- zija, poezijos meile, stoka sa- vanaudiškumo; jinai pamilo ji. Rošas griežtai pasiprieši- no vedyboms; nesitenkinda- mas įkalbinėjimais bei pra- keikimais, jis uždarė dukterį užmiesčio viloje. Netrukus po to, vieną naktį j kulkų Moriso kambarėly įsibrovė Marselina — be skrybėlės, susitaršiusi, apsivilkusi sve- timais, pernelyg ilgais dra- bužiais. Morisas ir nudžiugo, ir išsigando; jis bučiavo merginą ir bučiuodamas į- kalbinėjo ją grįžti pas tė- vus — tai būta jautraus, bet silpnavalio žmogaus. Visa iš- sprendė Marselina: ji paka- bino savo drabužius ant vine- lės ir pasiliko; rytą ji nubėgo duonos ir pieno, tarytum bū- tų tatai dariusi visą gyvenim- ą. Galų gale Rošui teko nu- sieisti — dukrelę jis teturė- jo vieną, ir kai žmona pasakė, kad jis netrukus tapsias seneliu, susijaudinęs senis susitaikė su "padauža".

Baigęs institutą, Lansje ė- mē dirbti uošvio įmonėje, ei- lėraščių daugiau neberašė ir tolydžio įsitraukė į darbą. Po metų prasidėjo karas. Lansje laikė save bailiu — jie bijojo uošvjo, kalbų, kli- entų. Tačiau kariavo jis ne- biogai, gavo "kovos kryžių". Jo atsiminimuose karas liko kažkuo, kas didinga; jis už- miršo ne tik purvą, utėles, vokiškų "čedomanų" švelpe- sį, bet netgi draugų mirtį; atmintin teįstrigo žavios minutės — jo pulkas įžengia į Lilį, merginos mēto gėles, bučiuoja karėivius. "La Press" skiltyse — narsiojo seržanto Moriso Lansje buvo

portretas, prieš pat puolimą laukuose ėreina vytyrus. . .

Lansje buvo įsitikinęs, kad karas negali pasikartoti, ly- giai taip pat, kaip jis buvo tikras, kad niekas dabar ne- moka rašyti eilėraščių, nei be- portišškai mylėti — jis manė, kad visa, kas jo pergyven- ta, pasikartoti nebegali. Netrukus po paliaubų mirė Rošas. Morisas tapo "Roš- ene" šeimnininkas. Jausdamas savo atsakomybę žmonai ir vaikams, jis stengėsi būti iš- mintingas. Tačiau jis pasiliko kaip buvęs nerūpestingas, neatsisakė linksmo bei puoš- naus gyvenimo, daugybės į- norių. O "Roš-ene" laikėsi — kaip ir seniau dundėjo stak- lės, garbanotos mašininkės kontoroje perrašinėjo preky- raščius, ir klientai pagarbiai kalbėjo: "Sena, solidi firma".

Krizės metais "Roš-ene" grėsė bankrotas, išgelbėjo Amerikoje praturtėjęs iš pa- tento Leo Alperis; jis tapo Lansje kompanionu. Nauji sunkumai prasidėjo prieš pat susitinkant su Vlachovu — žlugo "Simi-nor", ir Lansje prarado geroką pinigų sumą. Reikėjo kam nors ryžtis — parduoti Marselinos dvarą "Zelinot" arba priimti tūlo Gastono Rua pasiūlymą. Lansje piktinosi: kaip gali- ma įsileisti į savo namus ne- pažįstamą? Ar tokia "reor- ganizacija" nevirš savižudy- te? Tiesa, jis greit kratėsi nemalonių minčių — mokėjo ramintis. Ir kodėl savižudy- tē? Pyragas pakankamai di- delis, net jei ji supiaustytum į tris dalis. Nesuvalgė gi manęs Alperis, kodėl gi turi suvalgyti šis Rua? Alperis — inžinierius, o šis Rua nie- ko nenusimano gamyboje. . . Paruoti "Zelinot" paika — ką besakysi, žemė — vis žė- mē. Luara, vynuogynai. . . O koks parkas! Kokios kriau- šės! Kita vertus, juk tai reikštų apiplėšti vargšę Mar- seliną. . .

Lansje nemokėjo apie vie- ną ir tą patį ilgai galvoti; staiga jis prisimindavo — Mado nupiešė žavų peizažą, ji tikrai talentinga, juk ir Samba ją pagyrė. . . O štai

Lui — tikras vargas: vaike- zas nusprendė būti lakūnas. Nuostabi karta — mes skrai- dėme Pegasu, o jiems duok motorą. . . Materialistai! Pa- galiau Lui dar dešimt kartų pakeis planus. . . Gerai, kad Marseliną pasitaisė, kurortas jai gelbėjo, ji puikiai atro- do. . . Ir, užmiršęs visus ne- malonumus, Lansje šypsojosi.

Tai buvo pavyzdingos šei- mos tėvas; retkarčiais jis ža- vėdavosi viena kita moterim, tačiau greit susitramdydavo, bijodamas nuliūdinti Marseli- ną. Savo vaikus jis dievino — gražuolę Mado, paveldėju- sią iš tėvo meno pamėgimą, o iš motinos savitą karakterį, ir sūnų Lui, aukštą jau- nuolį, nedidelių poreikį, ir linksmą, susižavėjusį sportu, negalėjusį perskaityti iki ga- lo nė vienos knygos.

Po "Korbej" ekscentrišku- mu, kuris krisdavo lankyto- jams į akis, slypėjo paprasta šeima, laiminga ir nelaimin- ga. Marselina jau nuo seniai buvo užsidariusi; v y r o džiaugsmas jai atrodė mažai- verčiai, kartais juokingi. Lui buvo per daug judrus, per didelis garbėtroška mažam "Korbej" rojui. Mado gyve- no fantazijomis, o kai kuri nors gyvenimo smulkmena, išsigimusi detalė pagaudavo jos dėmesį, ji galvodavo: kad taip išėjus, išvažiuos, pabėgus! . . . Tačiau šiuos taip skirtingos dvasios žmones siejo meilė, ir, susitikę pie- tų metu prie stalo, jie būda- vo nuolaidūs, paslaugūs. Šei- ma laikėsi Morisu Lansje, jo švelnumu, gerumu, neišsen- kamu gyvumu. Jis buvo karš- tuolis, bet greit atvėsdavo ir pats iš savęs juokdavos: "pa- sikarčiavau. . ." Politikos jis nemėgo ir savo namuose nie- kuomet neleisdavo ginčų, ku- rie temdė draugų susitikimą. Kai bičiulis mėgindavo iš- ryškinti jam tragiškus kla- sių, partijų, valstybių susi- dūrimus, Lansje sakydavo: "Visa tai tiesa, tačiau nepa- mirškite, kad mes — proto šalis. Mūsų ir bepročiai lo- giški. Aš jums sakau, netgi mūsų bepročiai — tipingi kartežianiečiai. Šitas siaubas mūsų niekada nepalies. Tikė- kite manim, brangus bičiuli, niekadose. . ."

Po pašnekėsio su Vlachovu Lansje susimastė. Reikia pristatyti rusams užsakymą. Aš negaliu suprasti to Rua. Negalima visa pertvarkyti per dvi savaites! Ir, be to, ko jis kišasi? Juk aš dar ne-

daviau galutino atsakymo. Gaila, kad Alperis tokiu me- tu išvyko. . . Pagaliau Alpe- ris nieko nenusimano apie fi- nansus, geras inžinierius, ir tiek. . . O tas Rua netgi ne inžinierius. Iš kur jis atsira- do? . . . Jo veidas nesimpatin- gas. . . Bet juk tai ne Mado jaunikis. Man visai nesvarbu jo veidas! Svarbiausia — ra- mybė. O rusas labai simpai- tingas, aš net nemaniau, kad esama tokių bolševikų. . . Gal būt, visur žmonės yra žmo- nės? Argi aš sukurtas "Roš- ene" valdyti? Jei žmogų nu- rengsi, nesuvoksi nei jo kil- mės, nei profesijos, nei pa- žiūrų. Štai ir kare taip būda- vo. . . Vienoj kuopoj — ir ša- le iš "Endošin" banko, ir vargšas Zako, kuris bulva- ruose rankiodavo nuorūkas. O kokie jie buvo draugai, jė- ga neatskirsi! Vėliau tikriaus-iai vienas grįžo prie savo akcijų, kitas — prie nuorū- kų. . . Toks buvo karas, kad visi pamiršo, kas tu, iš kur. . . Ir kodėl tas Rua vis kalba apie naują karą? Lui pateks į aviaciją. . . Beprotybė! Ka- ro nebus, niekas jo neišgy- ventų. Žmonės nori ramybės. Be abejo, reorganizacija — tai tik gražus žodis, teks pa- sispausti, nusileisti. Bet ką aš galiu padaryti? Aš jau penkiasdešimt ketverių me- tos, aš pavargau. Tebūnie tas Rua. . . Tačiau vieno niekas iš manęs neatims — ramy- bės.

Lansje svarstė, ką pakvie- tus pietų su Vlachovu. Jis

norėtų kviešti Nivelį — tuo- met vakaras būtų poetinio pobūdžio, bet jis bijojo susi- kirtimų. Nivelis — naciona- listas ir komunistais nesiza- vi. . .

Nivelis buvo liesas įsirdus žmogus. Kaip knygos "Circė- jos Kaukė" autorius, jis bu- vo žinomas siauram gryno- sios poezijos vertintojų ra- teliui. Jis turėjo gana stam- bią vietą policijos prefektū- roje; daugelis jo bendradar- bių net neįtarė, kad pasų skyriaus viršininkas nakti- mis žiūri į vieną tašką, ju- dina lūpas ir kažką užrašė- nėja popieriaus lapeliuose. Nivelis bodėjosi tarnyba, ta- čiau jis neturėjo kitų pragy- venimo šaltinių — jo knygos nepirko, o tetulė, iš kurios jis galėjo tikėtis nedidelio palikimo, būdama septynias- dešimt metų, buvo linksma, žvali ir net slogom nesirgo.

Nivelis galėjo būti bet ko- kių pietų puošmena. Lansje vis dėlto svyravo. Juk pa- saulyje esama tos prakeiktos politikos! Jis net nuėjo pa- tarimo pas žmoną; ši atsakė: — Geriau kviesk juos į- vairiom dienom.
(Bus daugiau)

BUENOS AIRES. — Ja- ponijos misija derasi su Pe- ronų valdžia kas dėl preky- los. Sutartis numatoma su- moje 75 milijonų dolerių.

Palaikykite Tuos Biznierių, Kurie Skelbiai LIAUDIES BALSĖ

ATLANTIC CITY BEDDING & UPHOLSTERING COMPANY
Chesterfields, Studio Couches & Mattresses
Dirbami Pagal Užsakymą, Apdengiami ir Taisomi
Darbas Garantuotas — Apropavimas Nemokamas
899 Bloor St. W. Lombard 1438
prie Ossington Toronto
Sav. John Kamichaitis

TAYLOR'S REGENT SERVICE STATION
College and Lansdowne Kampas
Telefonas: **ME. 9028**
(Dabrovolskių Žentas)

J. LUNSKY
AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, išaria akių nervus, nuo kurių pa- eina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko skli- nus.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 3924

Elora Flower Shop
396 College St. RA. 5459
RA. 4228
Specializuojamės Prirengime Gėlių Vestuvėms ir Kitiems Reikalams
Po darbo valandų telf.: OR. 4175

Mes Dabar Parduodam
Geriausios Rūšies Futras, Zakietais, Skraistes ir Kalnierių
● Siuvam Pagal Mierą.
● Parduodam Gatavus.
● Taisom, Perdirbam.
● Pakeičiam Fasoną.
Darbas Garantuotas
PRINCESS FASHION FURS
506 Queen St. West
Telefonas: EMpire 3-8884
ir
750 Yonge St.
Telefonas: RA. 8971

Pranešimai

Hamilton, Ont.

Smagūs šokiai

Sūnų ir Dukterų Draugijos antra kuopa rengia smagius šokius šeštadienį, kovo 28 dieną, 8 valandą vakaro, Karpatų rusų salėje, 707 Barton St. N.

Šokiams grieš gera muzika, bus šiltų ir šaltų gėrimų ir skanių užkandžių.

Prašome visus ir visas iš arti ir toli atsilankyti ir linksmai laiką praleisti su savo pažįstamais.

Rengėjai

KAS NAUJO PASAULYJE

(Atkelta nuo 4 pusl.)
savo vaikus į mokyklas.

Kinijos liaudies respublikos galva Mao Tse-tung sako, kad Kinijos Tarybų Sąjungos draugystė yra amžina, nesugriaunama.

Tam galima tikėti. Kinija negali pyktis su Tarybų Sąjunga. Viena, abi šalys darbo žmonių valdomos. Kita, ko gi Kinija gali tikėtis iš tų šalių, kurios nori atplėšti ją nuo tos draugystės tikslu pasijungti ją po savo jungu.

Beveik tą pačią dieną kaip ir Stalinas mirė garsusis Tarybų Sąjungos muzikas, kompozitorius Sergiejus Prokofjevas, sulaukęs 61 metų amžiaus. Jis jau kuris laikas sirgo širdies liga.

Jis sukūrė "Akmens Gėlę", "Petra ir Vilką", "Karą ir Taiką" ir daugelį šitų veikalų.

Revoliucijos metu jis buvo išbėgęs, bet paskui, pamatęs gyvenimą užsienyje, grįžo ir darbavosi savo tėvynės labui.

Britai siunčia į Kenją dar du batalijonus kariuomenės.

Perstatymas

Sekmadienį, Kovo 22 Dieną

Lietuvių Salėj — 160 Claremont St.

Toronto Lietuvių Moterų Klubas Stato
Keturių Veiksmų Dramą
"ZMOGŽUDŽIO DUKTĖ"

Vaidins Geriausi Toronto Lietuvių-Menininkai

Visi Toronto ir Apylinkės Lietuviai
Kviečiami Atsilankyti

Pradžią 7 valandą vakaro

Laisva įžanga

Moterų Klubas

TORONTIEČIŲ KRONIKA

Palaidojom A. Rušėną

Pereitą penktadienį 2 valandą po pietų palydėjom į Park Lawn kapines ir palaidojom A. Rušėną, sulaukusį vos 52 metų amžiaus. Jo mirties istorija tokia:

Jis ir septyni kiti torontiečiai, susimetę į dvi mašinas, važiavo į Orangeville apylinkę medžioti. Bevažiuojant linkui Orangeville miestelio įvyko nelaimė, automobilis, kuriame važiavo A. Rušėnas, susimušė su kitu automobilium, važiavusiu į priešingą pusę. A. Rušėnas buvo taip sunkiai sužeistas, kad neatlaikė. Po devynių dienų kankinimosi Orangeville ligoninėje jis mirė.

Kadangi jis priklausė prie Toronto lietuvių organizacijų, buvo pažangus, draugiškas žmogus, tai torontiečiai skaitlingai lankė jį pas gra-

Sako, esamų jėgų neužtenka suvaldyti mau mau kovotojus, kurie vadinami teroristais.

Stebėtojai sako, kad britai kursto ugnį gaudydami mau mau ir teisdami juos, bet nekeisdami gyvenimo sąlygų.

borių ir dalyvavo laidotuviuose. Taipgi nemažai jo pažįstamų buvo atvykę ir iš toliau.

Ant kapinių paskutinio atsisveikinimo kalbą pasakė Z. Janauskas, nušviesdamas jo gražų gyvenimą ir gerus santykius su visais.

Jis paliko nuliūdime žmoną Akvilę ir du sūnus, Praną ir Joną, 16 ir 9 metų amžiaus.

Gražus Perstatymas

Toronto Lietuvių Moterų Klubas ruošia tarptautinės moterų dienos paminėjimą, kuris pripuolė kovo 8, bet dėl susidėjusių aplinkybių buvo nukeltas į kovo 22 dieną. Svarbiausiu paminėjimo programos punktu bus perstatymas.

Žymieji Toronto lietuvių menininkai, J. Mingilas, T. Mingilienė, J. Linarta, S. Morkienė, J. Mileris, J. Sinkūnas ir E. Laurusevičienė,

FRANK VASS, B.A.

Advokatas - Notaras
Suite 403 - 455 Spadina
Toronto
Ofiso Tel. KI. 4989
Rezidenc. Midway 9352

M. W. Kellermann

ADVOKATAS
6 Adelaide St. East
Ofiso telef. EM. 6-9591
Rezidenc. — MO. 1232
Toronto

Vištos ir Kiaušiniai

Sviežios vištos, žąsys,
taipgi švieži kiaušiniai
pas

Art Farm Produce

563 Queen W. Toronto
Tel. WA. 5957

padedant J. Valūnui, perstatys gražią keturių veiksmų dramą "Žmogžudžio Duktė".

Iš to, kas perstatys tą veikala, galite suprasti, kad bus gražiai suvaidintas. Na, ir veikalas gražus.

Taigi, šį sekmadienį visi būkit lietuvių salėj, 160 Claremont St. Gal bus paskutinis perstatymas šiais metais.

Laisva įžanga, pradžia 7 valandą vakaro.

—o—

Šiaur Partija

Pereitą sekmadienį buvo suruošta šiaur partija P. Meldazių sūnui ir jo mylimajai, kurie rengiasi sukurti šeimyninį gyvenimą.

Torontietės juos apdovanojo gražiomis dovanomis.

Reporteris

Darbininkų Bazaras

TORONTO. — Ketvirtadienį, penktadienį ir šeštadienį atsibus Toronto darbininkų bazaras 83 Christie St. Ketvirtadienį ir penktadienį tėsės nuo 7 valandos vakaro, o šeštadienį nuo 2 val. po pietų iki vidūnakčio.

Bazare bus ne tik graži

programa, meno paroda, bet ir visokių bargenų. Kurie turės pirktų tikietus, galės laimėti brangias dovanas.

Visi kviečiami atsilankyti.

Rengėjai

Mirė N. Meškauskienė

VANCOUVER. — Vasario 25 d. buvo palaidota draugė Nora Meškauskienė (Meškas), kuri mirė vasario 22 d. Palaidoti susirinko didelis būrys žmonių. Ji buvo plačiai žinoma tarp vancouveriečių.

Velionė buvo Lietuvių Literatūros Draugijos narė ir viena iš progresyvių moterų ir ankstyvesnių darbuotojų už geresnį gyvenimą.

Paliko nuliūdime savo vyrą Charlie, dvi dukteris ir sūnų, ir savo pažįstamus, kurių ji nemažai turėjo.

Grabą puošė gėlės ir vainikai kaip nuų Vancouverio lietuvių, taip ir nuų Lietuvių Literatūros Draugijos Vancouverio kuopos.

Wm. V.

Mirus

Antanui Rušėnui

Jo žmonai Akvilei ir sūnams Pranui ir Jonui
reiškiame gilią užuojautą

J. Kubiliai, Hamilton, Ont.

Mirus

Antanui Rušėnui

Reiškiame gilią užuojautą jo žmonai Akvilei
ir sūnams Pranui ir Jonui

J. T. Mingilai J. E. Račiai
J. M. Linartai J. Valūnas
J. J. Sinkūnai Ch. Morkūnas
J. M. Mileriai K. F. Kilkevičiai
F. J. Laurusevičiai P. Gutauskas

Visokių Pieno Produktų Krautuvė

Modern Dairy

847 COLLEGE ST. — TORONTO

Taipgi didelis pasirinkimas visokių sausainių,
maisto produktų.

Savininkai: A. A. Kukta

Belsize Tailors

Lietuvio Siuvėjo J. Račio
Vyriškų ir Moteriškų Rūbų Siuvykla

Taipgi Atliekame ir Rūbų Taisymo Darbą
Reikalui esant prašome kreiptis:

2011 Yonge St. - Toronto - HY. 9526

Frank Bochulis

Lietuvis Laikrodininkas

Taisau ir naujus paroduodu laikrodžius, žiedus ir kt.
Darbas ir Prekės Garantuota
Atdara kasdien nuo 9 v. ryto iki 7 val. vak.

272½ Queen St. W., Toronto

Lietuvis Plumberis

(J. Lisauskas)

Įrengiam Aliejinį Apšildymą
Atliekam Kitus Plumberio Darbus
Darbas Garantuotas — Prieinama Kaina
148 WESTMINSTER AVE. Tel. LA. 5191
TORONTO